CUMARTESİ
1 ŞUBAT 1930
4 üncü sene, No 1428
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Milyonlar arasında
2— Harici telgraflar
3— Son haberler
4— Dünkü maçlar
3 üncü sahifede :
1— İstanbul cuma günleri nasıl eğleniyor?
2— İstihsalâtı arttırmak için
4 nücü sahifede :
1— Felek, Haftanın yazısı
2— Güzel yerlerimiz
3— Hikâye, Roman
5 inci sahifede:
1— Memleket haberleri

Bizi anlamak istemiyenlere

Avrupa gazetelerinde gördüğümüz bazı yazılar, bize Türkiye'nin yeni giriştiği "Millî iktısat ve tasarruf" mücadelesinin yanlış telâkki ve telkinlere kapı açtığını gösteriyor. Bu hareketin manasını anlamıyanlar ve anlamak istemiyenler var. Anlamıyanlarla kolay anlaşabiliriz. Çünkü davamız okadar açık ve haklıdır.

Fakat anlamak istemiyenlerin menfi ve muzır propagandalarını da karşılamak, hesapsız bırakmamak mecburiyetindeyiz.

Berlin'de çıkan "Börsen Courrier" gazetesinin İstanbul muhabirini - maalesef - bu anlamak istemiyenler kategorisine dahil etmek zaruretindeyiz.

Son zamanlarda Türkiye'de şuurlu bir surette başlıyan millî iktısat ve tasarruf hareketinin manası ve hedefi nedir? Tediye muvazenemizin menfiliği yüzünden paramızın gittikçe düşmesi hâdisesine karşı lâkayt kalamazdık. Buna karşı alınacak ilk tedbir ithalâtla ihracat arasında muvazene teminine çalışmak, memleketten döviz ihracını zarurî ihtiyaçlara inhisar ettirmek olabilirdi. Bunun içinse yegâne ilmî yol, bir taraftan dahilî mahsulât ve mamulâtın istihsal ve revacını arttırmak, diğer taraftan da ihracat emtiamızın dünya piyasalarındaki rekabet kabiliyetini yükseltmektir. Yoksa Türkiye'de inkişafı mümkün olmıyan bir takım sun'î sanayi şubeleri yaratmak Donkişotluğu kimsenin aklına gelmemiştir.

Parası sabit ve alım kuvveti yüksek bir Türkiye Avrupa ve Amerika'nın sanayi memleketleri için de bir kazançtır. Biz, ancak kazandığımız nispette satın alabiliriz. Fakirleşen bir Türkiye dünya pazarlarında eyi bir müşteri olamaz.

Yeni Türkiye'nin giriştiği geniş nafıa işleri ve sanayi tesisat - ki malzemesinin büyük bir kısmını ray, lokomotif, vagon, makine ve saire gibi, hep ecnebi sanayi memleketlerinden almaktayız - ancak paramızın istikrar ve milli gelirin artması ve terakümü nisbetinde daha geniş bir mikyasta inkişaf ettirebilir.

Börsen Courrier nin İstanbul muhabiri Alman sanayiinin lehine olan bu hakikati idrak edememekle memleketi hesabına büyük bir hata işlemiştir. Bizi gülünç yapayım derken kendisi bindiği dalı kesen bir gafil mevkine düşmüştür ki çok müteessifiz.

Bizim hareketimiz Hindistan'daki "çıkrık„ sanayiine avdet hareketile mukayese edilemez. Bizim hareketimiz, menfi ve irticaî değildir. Bizim hareketimiz müspet ve ileri bir harekettir.

Biz, halka: "ev sanayiine avdet et, ecenbi mallarma boykot yap, iptidaileş, demiyoruz",bilâkis "sanaileş, tekniği yükselt, bizde inkişafı mümkün olan sanayi şubelerine ehemmiyet ver ve rağbet göster." Diyoruz.

Memleketimizde yapılmıyan ve yapılamıyan mallara karşı kapılarımız açıktır. Onları daha çok alabilmek için millî gelirimizi artırmak istiyoruz.

Avrupa'nın ve Amerika'nın şuurlu sanayi âlemi bu hareketin muvaffak olmasını temenni etmek mecburiyetindedir. Çünkü alım kuvveti gittikçe daralan ve sürüm buhranlarına sahne olan bir memleket onların da zararınadır. Eğer Almanya'da bizim tütünlerimiz gibi tütün ve bizim kuru üzümlerimiz gibi üzüm yetişseydi Alman milletine "Alman tütünü iç, Alman üzümü ye.." Diye hitap etmek kimsenin garibine gitmezdi. Kendi memleketlerindeki sanayii ve ziraî emtianın revacını arttırmak için bizden çok eyi yapmasını bildikleri ve yaptıkları propagandayı niçin bize çok görüyorlar?

Harpten evvel liberalizmin beşiği ve kaynağı olan İngiltere'de bile İmparatorluk mallarının rağbetini arttırmak, onları halka tanıtmak, istihsalini düzeltmek ve çoğaltmak gayesile İngiltere devletinin senede beş yüz bin Sterling vererek himaye ettiği İmperial Marketing Board adlı bir cemiyetin mevcudiyetinden ve bu cemiyetin zengin neşriyatından Börsen Courrie'nin İstanbul muhabiri haberdar olmasa gerek.

Yeni Türkiye'yi hâlâ Pierre Loti'nun gözlerile görmek istiyen muhterem muhabire tevecküh ederiz.

Milletinize karşı olan "vazife„ nizi eyi yapabilmek için yeni Türkiye'yi tanımağa ve anlamağa çalısınız.

V. N.

Yerli ve ecnebi ilâçlar işi hekimlerce halledildi..

Hekimler hafi bir içtima yaptılar..

Yerli, ecnebi Son derece ihtiyaç olmadıkça..

Ecnebi mustahzarat kullanılmıyacaktır

Fakat bizde yapılmıyan ilâçlardan istifade edilecek..

İçtimaa riyaset eden Niyazi İsmet B.

Etıbba muhadenet teavün cemiyeti heyeti umumiyesi dün sabah aylik içtimaına hâfi olarak Dr. Niyazi İsmet Beyin riyasetinde aktetmiştir. Cemiyet azasından olup ta son ay için de ölen Dr. Mehmet ve Nurettin Süleyman Beylerin hatıralarına hürmeten bir dakika ayakta tevakkuf edildikten sonra ruznameye geçilmiştir.

'Ölen azanın ailelerine, cemiyetin sigorta sandığı mevcudu verilmesi memnuniyetle karşılanmıştır. Cemiyete girmek istiyen Gülhane hastanesi doktorlarından Şuphi Kadri, Ahmet Orhan ve Hamdi Beylerin azalıkları kabul olunmuştur.

Cemiyetin bu sene balo yerine sadeçe bir çay ziyafeti yapması dolayısile bazı doktorlar tarafından vaki olan itiraz ve şikâyetler tetkik edilmiş ve tasarruf endişesile balodan vazgeçilmesi müvafık görülmemiştir.

Yeni bir komisyon

Dünkü gizli içtimada, bilhassa son günlerde bir çok dedikoduları mucip olan yerli ilâçlar meselesi de görüşülmüş ve bazı kararlar ittihaz edilmiştir.

Bu mevzu üzerinde söz söyliyen doktorlar etibba ile eczacılar arasında sui tefehhüm yüzünden çıkan ihtilâfların izalesi lüzumundan bahsetmişlerdir.

Bundan evvelki içtimada yerli müstahzaratın tetkiki için teşkil edilen komisyonun mesaisi kâfi görülmediğinden yeni bir komisyon vücude getirilmiştir.

Komisyon Etıbba muhadenet cemiyeti âzasından Tevfik Salim paşa, Süreyya Hidayet ve Mustafa Hulki Beyler, edevatı tıbbiye bayileri namına Ev liyazade Nureddin Bey ve eczacılar cemiyeti mümessilinden mürekkeptir.

Bu komisyonun vazifesi, doktorlarla eczacılar arasında ihtilâflara sebebiyet veren yerli mustahzarat işini tetkik ve teşriki mesaiyi temin etmektir. Komisyon mesaisinin neticesini Etıbba muhadenet cemiyetine bildirdikten sonra tekrar bir içtima aktedilecektir.

Cemiyetin erkânından bir zat şu izahatı vermiştir:

"— Millî maksatlarla teşekkül eden cemiyetimizin en büyük gayesi yerli müstahzaratın sürümünü temin etmektir. Fakat Avrupanın bazı müstahzaratına ihtiyacımız vardır ve şimdilik onlardan vazgeçmek imkânı yoktur.

Burada yapılıp ta Avrupanın kilere muadil olan ilâçları kullanmak her doktorun vazifesidir, ve bu ifa edilecektir.

Kaçak ilâçlar meselesi

Tababette mühim olan bazı ecnebi mustahzaratı vardır ki memleketimize ithali memnudur. Çünkü bunları yapan fabrikalar dünyanın hertarafında çok sürüm temin ettikleri için memleketimizde mümessil bulundurmak ve müsaade istihsal etmek gibi kaytlardan kendilerini hariç tutmak istiyorlar.

İhtiyaç dolayısile İstanbula kaçak olarak ithal edilen bu nevi ilâçlar ancak fahiş fiatlerle bulunmakta, bu yüzünden bir çok paramız harice ve kaçakçılığı yapan bir takım yabancı ellere boş yere gitmektedir.

Sıhhiye vekâleti, buna mâni olmak üzre Etıbba muhadenet cemiyetinin lüzüm gösterdiği ilâçların Ankarada tetkik edildikten sonra ithaline müsaade edileceğini cemiyetimize bildirmiştir.

Cemiyet, bundan bil'istifade bütün azasına gönderdiği bir tamimde, kendi ihtisasları dahilinde kullanılması zarurî olan memnu ilâçların isimlerini sormuş ve ayni zamanda bu tamim de patenteli ilâçlar yerine millî iktısat ve tasarruf itibarile çok faideli olan sinonim (yani kimyevî madde ismi) nazarı dikkate alınmak suretile reçetelerin yazılması bildirilmiştir. Bu karardan halk ta, eczacılar da istifade edecektir. Çünkü pahalı patenteli ilâçlar yerine ayni tertipte olup ta ucuz olan ilâçların taammümüne yarayacaktır.

Cemiyet, millî mustahzaratın kullanılmasını daima hatırlatmak üzre bundan sonra azasına göndereceği bütün tamimlerin başında:

"Muhterem meslektaş, benzeyen ilâçları ve yerli mustahzeratı kullanınız!" ibaresini bulundurmayı kararlaştırmıştır. Bir kısım eczacılar maksatlarını yürütmek için yanlış yollardan gidiyorlar. Komisyonun bu hususta mesaisi heyeti umumiyece tetkik edilerek eczacılar için daha faideli bir vaziyet hazırlanacaktır.

Mektepliler müsabakası

38 inci hafta başladı

38 inci hafta başlamıştır. Gazetemizde çıkmış olan haberlerden en mühimmini seçip bu akşama kadar gazetemiz müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Cürültülü bir kongre

Eczacılar dün toplandılar

Yeni heyeti idare intihap edildi

Eczacılar cemiyeti senelik kongresi dün Beyoğlu Halk fırkasında yapılmıştır.

Dünkü kongreye ilk defa olarak bütün Türkiyedeki eczacılar veya bunların vekilleri iştirak etmiş bulunuyordu.

Dünkü içtima baştan nihayete kadar gürültülü geçmiş, bazen iki üç hatibin birden söz söyledikleri görülmüştür.

Kongre Hüseyin Hüsnü Emir Beyin riyasetinde toplandı. Mutat merasimden ve geçen senenin heyeti idare ve hesap müfettişleri raporları okunduktan sonra ruznameye konan maddelerin müzakeresine geçildi. Ruznamenin birinci maddesi, Cemiyet nizamnamesinin 3 üncü maddesinin A fırkasının tadili idi. Eski heyeti idare cemiyetin aslî azalığına mustahzarat laboratuvarları sahiplerinin de dahil edilmesini istiyordu.

Azada biri kalktı:

—"Mustahzarat sahipleri cemiyete dahil olurken niçin sair eczacılar aslî azalığa dahil olamıyorlar? diye sordu.

Dünkü içtimadan bir intıba

Heyeti idareden Nizameddin Bey bu hususta izahat verdi:

— Bu sene mustahzarat sahipleri gelecek sene de diğer eczacılar aslî aza olurlar dedi.

Mesele reye kondu

Bundan sonra gürültü çoğaldı. O aralık mustahzarat sahiplerinin cemiyete aslî aza olup olmaması reye konuldu, ekseriyetle kabul edildi.

Bütün eczacıların cemiyete aslî aza olmalarını teklif eder bir takrir verilmişti. Reis takririn yeni idare heyetinde görüşülebileceğini söyledi.

Dışarı çıktılar..

Bunun üzerine eczacılar, salonu protesto makamında terk ettiler.

Biraz sükûnet avdet edebilmişti. Heyeti idare intihabına başlandı. Neticede yeni idare heyetinin müttefiken C. H. F. namzetleri olan Tokat meb'usu Hüseyin Hüsnü, Enver, Müeyyet İhsan, Feridun, Hüseyin Hüsnü, Nizameddin Talip, Celâl, Niyazi B. lerden teşekkül ettiği anlaşıldı.

Kış müsamereleri

ANKARA, 30 (Milliyet) — Alman sefareti kış müsamerelerine başlıyor. Önümüzdeki Perşembe ilk müsamere haricive vekili şerefine veriliyor.

Millî Müdafaa vekili Abdülhalik B.

Askerî ceza

Onbaşılar, Küçükzabitler inzibat cezaları veremiyecekler

ANKARA, 31.(Telefonla) — Müdafaai milliye Encümeninde adlî ceza kanunu ile askerî muhakeme usulü kanunlarının tetkikatı bitirilmiş ve lâyihalar Adliye Encümenine tevdi edilmiştir. Yeni askerî ceza kanununa göre onbaşılara ve küçük zabitlere inzibat cezası vermek hakkı verilmemiştir. Bunlara mübrem vaziyette yalnız paylama hakkı verilmiştir.

Yeni kanunda riyazet hapsine katıksız hapis ismi verilmiştir. İnzibat cezalarının ismi "disiplin„ cezası olmuştur.

Kâzim Pş. Hz. Viyanada

VİYANA, 31. A. A. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzim Paşa Hazretleri refakatinde Türk sefiri olduğu halde parlamentoyu ziyaretle bir müddet celsede hazır bulunmuştur.

Ankarada su

Hükûmetle bir grup arasında müzakere

Ankaranın su ihtiyacını fenni tesisatla yapmak üzre bir Alman sermayedar grupu ile cereyan etmekte olan müzakerat ilerilemiştir. Haber aldığımıza göre, bu grupun teklifleri Maliye vekâletince tetkik edilmiş ve esas itibarile muvafık görülmüştür.

Bu işin (2,200,000) liraya ve 2 sene zarfında yapılması mukarrer isede henüz hükûmet namına mı yoksa doğrudan doğruya şirket şeklindemi faaliyete geçileceği noktası tetkik edilmektedir.

Şimdi Ankaranın ihtiyacını temin eden su, bu mesele intaç edildikten sonra evlere kadar isale edilecektir.

Abdülhamit veresesi

Yunanistanı dava ediyorlak

LONDRA, 30. A. A. — Daily Mail gazetesine göre, Abdül-Hamit veresesi Yunanistan hükûmeti âleyhine 300 milyonluk tazminat davast açmıştır. Yunanistan şimdiden 10 milyon vermeğe amadedir.

Gazi ve İnkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahmut

— 69 —

"Bu inkılâptan neyi murat ediyorsunuz?„

Hoca Osman Efendi — Ötedenberi talim, tenvir, irşat gibi bir çok şeyler var.. Halkı tenvir için ne düşünülüyor? Herkes ayni mesele hakkında bir türlü söylüyor. Talim ve irşadın bir noktada toplanması muvafık olur. Buna dair izahat istiyorum.

Hoca Bekir Efendi — Bursamızın işgal altında kaldığı zaman burada teşkilâtı milliye aleyhine bir çok ihanetleri sabit olan bazı eşhası melune var. Ciheti kanuniyesini bilmiyorum, fakat bu melunların lâyıkile cezalarını görmedikleri anlaşılıyor. Halk bunun sebebini anlamıyor. Yoksa hükûmette, hâlâ iltimas usulü mü cereyan ediyor, diye şüpheye düşmektedir. Vatana ve millete ihaneti sabit olanların tecziyesini adalet namına istiyoruz.

Samiinden bir zat — Paşa Hazretleri, Patrikanenin memlekette kalacağından bahsediliyor. Bu bapta ne tedbir düşünülüyor, bu fesat ocağının fenalıklarına karşı ne gibi tedbirler alınacak?

İbrahim Efendi — Paşa Hazretleri, bir memlekette yapılan inkılâplar, eğer milletin ve memleketin ruhunda bir iz bırakmaz, esaslı surette yerleşmezse inkılâptan beklenen semere hâsıl olmaz. Binaenaleyh inkılâbımızın hakikî mahiyeti hakkında izahat lûtfetmenizi rica edeceğim.

Gazi Paşa — Bu inkılâptan neyi murat ediyorsunuz, neler hakkında izahat istiyorsunuz?

İbrahim Efendi — Efendim, memlekette millî bir inkılâp yapıldı. Bu inkılâbı halk tamamile anlarsa, bütün ruhile ona merbut olursa hariçten gelecek her hangi bir sadmeye karşı bütün mevcudiyetile müdafaa eder. Onun için izahatı lüzumlu görüyorum.

Samiinden bir zat — Malûmu devletiniz, Yunanlılar buradan bazı arkadaşlarımızı siyaseten mahkûm ederek aldılar, götürdüler. Gazetelerde okunduğuna göre bunlar kolaylıkla iade edilmiyecekler.. Bun hakkında müzakeratı sulhiye bir karar alınacak mı?

Hoca Ziyaettin Efendi Paşa Hazretleri, Meclisi M bir teşkilâtı esasiye kanunu cude getirdi. Bu kanun ile halde esasatı İslâmiyeye, Sarı İslâma rücu edildiği görüyor. İslâmiyet, terakkiye vemü irfana merbuttur. Teşkilâtı esasiye kanununda bu cihe dereceye kadar nefsülen muvafıktır. Bunların izahını ca ederim.

sualleri kaydediyordu. Bir a

Samiinden biri — Adlî k pitülâsyonlar meselesini iş yoruz ve öğreniyoruz ki murahaslarımız bazı şeylere muva fak olmuşlardır. Fakat bu m cadelelerinde tamamen muva fak olmamışlardır. Halb bunların külliyen ilgası lâzı dır. Acaba murahhaslarımı sulhü elde etmek için bu hus ta fedakârlık yapacaklar mıd Eğer adlî kapitülâsyonları gaya muvaffak olursak kan larımızı, teşkilâtımızı Garp sullerine göre ıslah için ha lığımız var mıdır?

Bir Efendi — Sulhten so Rum ve Eremniler tekrar me lekete dönecekler mi?

* * *

Samiinden daha bir çok s al soranlar oldu. Gazi Hazr leri oturduğu yerde bütün sualleri kaydediyordu. Bir lık gözü bir noktaya, duvar asılı bir levhaya ilişti: "Yaşın meşrutiyet!„.

Konferans salonu ittihaz lunan sinema binası tezyin dilmişti. Her tarafa bayrak levhalar asılmıştı. Bu levhal dan biri de (Yaşasın meşrutiyet!) levhası idi.

Bu levha, ifade ettiği m itibarile değil, halkın tenvir irşada ne kadar muhtaç oldu ğunu anlatmak itibarile manidar bir işaretti. Demek halk, hattâ halkı devlet na na, hükûmet namına idare denler hâlâ Türkiye Büyü Millet Meclisi hükûmeti mahiyetini anlamamışlardı.

(Devamı var)

Düğün gecesi

Bürhan Cahit

Sinemalara geçecek, her memlekette heyecan verecek büyük bir eser

Bürhan Cahit Bey arkadaşımız bir senedenberi Milliyet için büyük bir roman hazırlıyordu. Şimdiye kadar yazdığı 14 cilt kıymetli eserle, binlerce karii ile edebiyatımızda mevkiini yapan genç romancımız bize bu eserinin bir kaç parçasını anlattı.. Mevzuu okadar tüyler ürpertici bir hakiki vak'aya istinat ediyor ki dehşet hissetmemek kabil değil..

Bu, Bürhan Cahit Beyin şimdiye kadar ciddî bir vukuf ve ihtısas ile yazdığı aşk ve salon romanları gibi değil.. İnsan bunu okurken yüksek iş adamlarının para ve kadın için göze aldıkları tehlikeleri bir sinemâ perdesi üstünde seyreder gibi görüyor ve alâkadar oluyor.

Muharririn büyük bir süratle kaleme aldıkı bir çok eserleri arasında tam bir itina ile yazdığı yegâne roman budur.

Düğün gecesi

Yakında Milliyet sütunlarında çıkacaktır.

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

Ağır cezada mahkûm olan dört kafadar
Hatry Danieles Tabor Discon

Milyonlar arasında

Sahtekârlığı meydana çıkan bir iş adamı..

İngiltereyi aylardanberi işgal eden dava

Şiddetli bir karar

Hatry 14 seneye mahkûm olmuştur

İkna etmek kuvvetine ve tatlı diline rağmen milyonlar nasıl eridi?

Londradan yazılıyor: — Koca Londra şehrinin ehemmiyeti yalnız bahrî tahdidi teslihat konferansının burada toplanmasından ibaret olmıyacağını söylemeğe hacet var mıdır?... Milyonlarca nüfusa mâlik olan İngiliz payitahtının hayatında öyle ehemmiyetli vekayi olur ki biraz da nazarlarımızı konferanstan ayrı bu hadiselere çevirmek elzem oluyor. İşte geçen aylardan beri Londrada büyük bir dedikodu zemini teşkil eden, Hatry meselesi...

Hatry...! Clarence Charles Hatry...! Bu adamdan bahsetmemek imkânı varmıdır?.. Son

Hatry'nın zevcesi

derek mahkemenin vereceği kararı beklemişlerdir. Hakimin verdiği karar çok şiddetli olmuştur. Çünkü Hatry 14, Daniels 7, Tabor 3, Graahm Dikon 5 sene ağır hapse mahkûm olmuşlardır. Mahkemedeki jüri heyeti de bu adamların mücrim olduklarına kanaat getirdikten sonra hakim tarafından verilen bu hüküm hemen bütün İngiliz matbuatı tarafından tasvip edilmektedir. Hatry müessesesi yeni bir müessese değildi. Hemen on senedenberi Londra piyasasında iş gören Hatry ile arkadaşları herkesin itimadını kazanmıştı. Fakat Hatry o kadar büyük işlere girişmiş ki nihayet zararını kurtarmak için daha cür'etle işe atılmış, fakat nihayet zarar ve iflâsa sürüklenmiştir. Hâkim, verdiği hükmü tebliğ ederken memleket piyasasında hemen elli senedenberi böyle bir hadiseye tesadüf edilmediğini, memleketin itibarı namına bu cürmün bütün esbabı müşeddidesi nazarı dikkate alınarak karar verildiğini zikretmiştir. Hatry nin iflâs ve tevkifinden sonra muamelâtı tasfiye edilerek alacaklılar mümkün olduğu kadar tatmin edilmek istenmiştir. Hatry nin tesis ettiği şirketlerin evvelki sene tam 1,000,000 lira kâr temin ettiği anlaşılmıştır. Bu da gösteriyor ki Hatry piyasadan hâyli para kazanmıştır. Fakat bu şayanı dikkat adam çok para kazanınca fealiyet sahasını genişleterek yeni yeni işlere girişmiş, zarar ettiği zaman da kendini kurtarmak için daha cür'etle ileri atılmıştır. Şimdi Hatry'nin piyasadan kanuna muhalif bir surette ele geçirdiği para miktarı 795,000 lira Tetkikat gösteriyor ki Hatry 925 ten 929 senesine kadar kendi şahsına olarak 42,000; Daniels bu müddet zarfında 23,000; Tabor 5,000; Graham Dixon 11,500 lira almışlardır. Mamafi bu para ücret, aylık namı altında alınmıştır. Yoksa Hatry'nin teşkil ettiği beş şirketten elde ettiği kazançtan ettikleri istifade bu kadarla kalmış değildir.

Hatry nin bir zevcesi, bir küçük kızı vardır. Bir de anası varmış ki Fransada imiş...

Kocasının hapse girmesile çocuğu ile yalnız kalan kadın yakında Fransaya giderek Kaynanasının yanında oturacakmış.

Hatry'nin arkadaşlarından o-

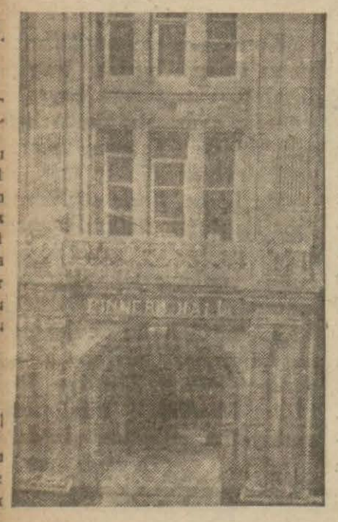

Hatry şirketinin binası

derece cesur, son derece cür'et kâr bir «iş adamı» olan Hatry Londra piyasasını altüst eden iflâsile ismini her tarafa duyurmuştur. Hatrynin üç arkadaşı daha vardır. Başta Hatry olmak üzre bunlar türlü türlü şirketler tesis etmişler, piyasaya hisse senetleri; çıkarmışlar ve müttabi bir takım da menafi vaadetmişlerdir. Hatry ile arkadaşları diğer bir takım müessesatı dolandırmışlardır. Elleine geçirdikleri birçok paraları alarak bundan dört beş ay evel pasaportlarını da hazırlayıp kaçacakları sırada yakayı ele vermişlerdir. Hatry, kırk yaşlarında, çok yakışıklı bir adamdır. Söylendiğine göre herkesi ikna etmek hususunda bu adamın büyük bir kuvveti, tatlı bir dili varmış... Edmond Daniels, Tabor, John Graham isimindeki arkadaşlarından başka bir de Gialdini namında bir ortağı vardır ki bu İtalyaya kaçmağa muvaffak olmuştur. Aylardanberi süren tahkikat, istiyap ve muhakeme neticesinde nihayet Hatry ile üç arkadaşı hakkında karar verilmiştir. Evvelâ bunlar mücrim olmadıklarını iddia etmişler, fakat müddei umuminin uzun uzadıya serdettiği delâil karşısında nihayet mücrim olduklarını kabul e-

lup İtalyaya kaçmış olan Gialdini hakkında ne yapılacağına gelince; İtalya ile İngiltere arasında iadei mücrimin hakkındaki münasebatın şekli pek başka türlü imiş. İngiliz mahkemesinden kaçak bir İtalyanı İtalya hükûmeti iade etmiyor, İtalya mahkemesinden kaçıp da İngiltereye gelen bir İngilizi de Londra hükûmeti iade etmezmiş. Demek ki Gialdininin İngiltereye iadesi kabil olmıyacaktır.

Londradan aylardanberi dedikodu mevzuu olan Hatry meselesi iste bu suretle kapanmış oluyor. Bu şiddetli cezadan sonra piyasayı altüst etmeğe cür'et edecek kimse kolay kolay çıkamıyacaktır.

Gialdinin'nin İtalyadan celbedilip edilemiyeceği hakkında Avam kamarasında hariciye nazırından bir sual sorulacaktır.

Hatry ile arkadaşlarının cürümlerini en ziyade arttıran, cezanın da o nisbette ağırlığını intaç eden bir cihet varsa o da bu kumpanyanın piyasaya Londra şehremanetinin şahte istikraz tahvillerini çıkarmış olmalarıdır. Bu cürümden dolayı dört mahkûm da hapis müddetleri zarfında ikişer sene hidematı şakkada kullanılacaklardır. Hatry Londra piyasasında senelerce rol oynadıktan sonra işte şimdi böyle sönüp gitmiş.

Ispanyada

Diktatör

Memleketin itimadı yokmuş...

MADRİT, 31. A. A. — M. de Rivera La Nacion gazetesine K. Evvel ayının nihayetinde memleketin itimadını kaybetmiş olduğunu hissettiğini beyan etmiştir. Mumaileyh, Pazar günü kralı, kendi notasının neşrine muhalif görünce istifa etmiştir. Sabık başvekil, krala Don Carlos'un âzlini teklif etmiş olduğuna ve kral tarafından gösterilen mümanaatin vükelâ buhranına sebebiyet verdiğine dair olan haberleri tekzip etmiştir. M. de Rivera, bir kac ay sayfiyede istirahat edecek ise de diktatörlüğün tarihini yazmıyacak, yalnız vukuatın kendisini vatanî vazifelerini ifava davet edeceği zamana sükûn içinde intizar edecektir.

Nesredilecek beyanname

MADRİT, 31. A. A. — Yakında nesredilecek olan hükûmet beyannamesinde meşrutî usulü idarenin yeniden tesisi hakkındaki sivasete dair izahat verilecektir. Jeneral Berenegr hariciye nazırlığının yeniden ihdası hakkında henüz bir karar ittihaz edilmemiş olduğunu beyan etmiştir.

Millî meclis reisi M. Yanguas istifa etmiştir.

Millî mecilisin feshine ait emirname pek yakında okunacaktır.

Deveran eden bir şayiava nazaran, ceneral Primo de Rivera yakında Balear adalarına askerî vali tayin edilecektir.

Yeni kabine

MADRİT, 31. A. A. — Ceneral Berenger kabineyi teşkil etmiş harbiye ve hariciye nezaretlerini deruhte eylemiştir.

Artık dönüyorlar

LONDRA, 30. A. A. — Daily Maile göre, sabık hükûmet zamanında İspanyadan çıkmış veya çıkarılmış binlerce İspanyol memleketlerine dönmektedir.

Bir muvaffakiyet

FİLÂDELFİYA, 31 .A. A. Mesai nazırı M. Davis, M. Hooverin program nutkunun eşham borsasının buhranı dolayisile ücretlerde herhangi bir tenezzül vukua gelmesine mânî olmuş ve tekrar itimadî temin eylemiş olduğunu ve iki senede ancak yapılabilecek olan bu işi M. Hoover'in bir hamlede yapmağa müvaffak olmuş olduğunu söylemiştir.

Macaristan ve tamirat

BÜDAPESTE. 31 .A. A. — Kont Betlen, La Heyde husule gelen itilâflar hakkında izahat vermis ve memnuniyet izhar eylemiştir.

Bugün

İspanyada değişiklik

İspanyada birdenbire bir değişiklik oldu. Ceneral Primo de Rivera'nın zaten çekilmek arzusunu defatla tekrar ettiğini düşününce bu değişikliğin öyle birdenbire oluverdiğine hükmetmek doğru değil gibi görür. Fakat ceneral bu arzusunu izhar ederken daima münasip bir zamanın gelmesini beklediğini ilâve etmekten kendini alamıyordu. Ceneralin bu tarzdaki beyanatına o kadar alışıldı ki eğer zannımızda yanılmıyorsak şimdi onun idarenin başından ayrılıvermesi başka yerlerde de az çok anî bir hayretle karşılanmış olsa gerek. CeneralPrimo de Rivera hatırlardadır ki 923 senesi sonbaharından beri İspanyada idarenin başında bulunuyordu. O zamandan bu zamana kadar geçen zaman az değildir. Her halde bu zaman zarfında ceneralin idaresi İspanyada bir şeyler yaptı denebilir.

Ceneralin mevkiini kuvvetlendiren en mühim amilin Fas harekâtının 926 da nihayet bulması olmuştur denebilir. O zamana kadar İspanyaya bir çok asker ile bir hayli peçeta ya mal olan Fas seferi hitam bulduktan sonra ceneral de memleketinde muzaffer bir kumandan diye alkışlanarak daha bir müddet mevkiini tahkim etmiş oldu.

Lâkin bütün İspanyanın onun idaresini severek kabul ettiğine hükmetmek yalnış olur. Zira ceneral bir taraftan kendine mensup olanlar ile mevkiini tahkim etmeğe oğraşırken diğer taraftan da muhaliflerile mücadeleye mecbur olmuştur. Memleketin eski ricali kendisine muhalefet ediyorlardı. Hele geçen sene bu vakıtlar orduda topçu zabitlerinin çıkardığı ısyan az ehemmiyetsiz olmamıştır.

Ceneral Primo de Rivera memlekette yeni bir kanunu esasî yaparak millet, hükûmet ve hükümdar tarafından bir nispet dahilinde intihap ve teşkil edilecek bir meclis tesisine çalısıyordu. Fakat millî hâkimiyet esaslarına büsbütün zıt görülen böyle bir teşekkül İspanyada ceneralin kendisi ile mensuplarından başka kimsenin hoşuna gitmedi. Eski ve maruf politika adamları böyle bir meclise giremiyeceklerini bildirdiler.

İktısadî vaziyet iyi değil!

Yanılmıyorsak 1875 ten beri tatbik edilen ve pek millî hâkimiyet esaslarına göre yapılmış olan eski kanunu esasinin 923 te tadil edilerek Cortes (Kortes) meclislerinin kapanması üzerine İspanyada yalnız bir adamın, ceneralin idaresi teessüs etmişti. Ceneral şimdi çekiliyor. Fakat onun bıraktığı idare devam ediyor. Ceneral kendince lüzum görünce gene iş başına avdet edebilecektir. Bu tahavüllün manası şimdilik bundan öteye geçmiyor galiba...

Amerikada

M. Hoover içki mi içiyor?

VAŞİNGTON, 31 .A. A. — Ayan âzasından M. Brookhart ın ayan meclisinde okumuş olduğu bir mektup heyecan tevlit etmiştir. Mümaileyhin okumuş olduğu bu mektupta Nekulüplerinden olan ve âzası arasında M. Hoover de bulunan vyork'un en eski ve en hususî Century Club'ün aylık içtimalarında hakikî cinli koktel ve yılbaşında da punç veyahut rom ikram edilmekte olduğu beyan edilmektedir. M. Brookhart bu mektu bu mezkûr kulübün ikinci reisi olan ve memnuiyet kanunun tatbiki hakkındaki son tahkikatı idare etmiş bulunan M. Vickersham'ın bu hususta harekete gelmesi için okuduğunu beyan etmiştir.

Müthiş bir çete

ŞİKAGO, 30. A. A. — Yeni bir takım cinayetler daha kaydedilmiştir. Bir bakkaliye mağazasına atılan bir bomba sekiz kişiyi yaralamış ve 100 metre kutur dahilinde bulunan binaları tahrip ederek 100.000 dolar hasara sebebiyet vermiştir. Haydutlar çetesi efradından bibiriÇin mahallesinde birpusuya düşmüştür. Pusuya yatmış olanlar merkumu kurşunla delik deşik etmişler ve ölüm halinde olduğu yerde brakmışlardır.Bir taksi kumpanyası veznedarı ile bir şoför, bu şoförün idare etmekte olduğu bir otomobil içinde tabanca ile öldürülmüş bir halde bulunmuşlardır.

Ingilterede

Fark var!

Fransız noktai nazarı başka..

LONDRA, 30. A. A. — Bahrî konferansın bu sabahki heyeti umumiye celsesinde Amerikan murahhası M. Gibson, İngiltere, Amerika ve Japonya tarafından görüşülmekte olan sınıf usulünün her nevi gemiler için her filoya hususî bir tonaj tayini lehinde olduğunu, halbuki Fransa tarafından teklif olunan hacmî istiabî yekûnu sisteminin her filoya bir tonaj miktarı tahsis etmekte ve fakat bu tonajın istenildiği veçhile muhtelif gemi sınıfları arasında tevziine müsaade bahşeylemekte olduğunu beyan etmiştir.

Bu noktai nazar ihtilâfı 1927 konferansının bir çıkmaza girmesini mücip olmuştur. Halbu-

M. Tardieu

ki Fransızların şimdiki teklifleri o vakitki tekliflerinden daha şümüllüdür. Çünkü, Fransızlar bu defa yalnız tonaj üsûlünü teklif etmekle iktifa etmekte, altı ay evvel haber vermek şartile bu tonaj mıktarının bir gemi sınıfından diğer bir gemi sınıfına nakledilebilmesini istemektedirler. M. Alexander, İngiltere hükûmetinin sulhü ve emnü selâmeti yalnız sınıf usulünün temin edebileceği mütaleasında olduğunu ve fakat, büyük harp kruvazörlerinden başka gemilere tatbik edilmek şartile tonaj miktarının herhangi bir sınıftan diğer bir sınıfa nakledilmesine dair yapılacak şu veya bu teklifi tetkike amade bulunduğunu beyan etmiştir.

Yeni bir komite

LONDRA, 30. A. A. — M. Stimson, bu sabah konferans tarafından ihdas olunan komiteye M. Adams ve M. Gibson'u memur etmiştir. M. Stimson'un bu komitenin içtimalarında ara sıra hazır bulunması muhtemeldir.

Azamî hacim

LONDRA, 30. A. A. — Salâhiyettar bir membadan istihbar edildiğine göre, hususî bir komisyon tarafından tetkik edilecek olan Fransızların uzlaşma teklifi her milletin muhtelif harp gemileri sınıfları için tesbit edilen miktardan ayrılabileceğini fakat, azamî hacmi istiabî vekûnunu tecavüz edemiyeceğini ve kevfiyetten diğer devletlere evvelden haber vereceğini natik bulunmaktadır.

İmperatorluk gümrük tarifesi

LONDRA, 30 .A .A. — Muhafazakârlar tarafından parlamentoya müştemlekâttaki ecnebî rekabetine mânî olmak için imparatorluk eczası arasında bir gümrük ittihadî tesisi teklif etmiştir.

Avdet ediyorlar

LONDRA, 31. A. A. — Dünbahrî konferans tarafından teşkil edilmiş olan komitenin ilk içtimaını bugün öğleden sonra aktedeceği zannedilmektedir. M. Tardieu ile M. Briand bugün Paris'e döneceklerdir.

İşsizlik sigortası

LONDRA, 30. A. A. — Avam kamarası Lortlar kamarasının işsizliğe karşı sigorta lâyihasında yapmış olduğu tadilâtı 133 reye karşı 234 reyle reddetmiştir.

Son Haberler

Ihsan B. İsviçreye gidecek

Sabık vekil yarın hapisten çıkıyor

ANKARA, 31. (Telefonla). — Pazar günü hapisaneyi terkedecek olan eski Bahriye vekili İhsan B. in İsviçreye gideceği söylenmektedir.

Güzel san'atlar akademisi ıslah edilecek

ANKARA, 31. (Telefonla) — Maarif vekâletinde tetkik edilmekte olan Darülfünun bütçe ve kadrosundan mâada Güzel san'atler akademisinin ıslahî için hazırlanan proje de tetkik edilmektedir. Proje, mevcut akademi muallimlerinin âzaltılmasını ve kalanların maaşlarının tezyidini istihdaf etmektedir.

Sarkışla istasiyonu dün merasimle açıldı

Şarkışla, 31. (Sureti mahsusada giden muhabirimizden) — Kayseri-Sıvas meb'usları ile Devlet demiryolları erkânını hâmil hususî tren yollarda samimî tezahuratla karşılanmıştır. Kayseriden bir heyet te bize iltihaketti. İkide Şarkışlaya geldik. Şarkışlada Sıvas Vali vekili ve Kaymakam birer birer nutuk söylediler. Bu nutuk lara Devlet demiryolları müdürü Vaşfi B. cevap verdi. Vaşfi B. nutkunda şimendifer siyasetimizi izah etmiştir.

İstasiyonun açılması münasebetile halk heyecanlı tezahürat yapmaktadır.

Gazi, İsmet, ve Cümhuriyet bugün burada şükranla yadedilen üç isimdir.

SPOR..

Vefa - Istanbul Spor

Lik müsebakalarının birinci devresi bitti

Dün Taksim stadyomunda, birinci devrenin son maçı olan Vefa-İstanbul Spor maçı yapıldı. Hakem Sedat Beyin idaresi altında cereyan eden müsabakada, her iki taraf da, birinci devre tasnifinde sona kalmamak azmile oynadılar. Bunun için maç epey hararetli oldu.

İlk devrede İstanbul Spor'un yaptığı bir sayıya Vefa mükabele edemedi. İstanbul Spor müdafaada olduğu kadar hücumda da hâkim bulunuyordu. Bu suretle devre 1-0 İstanbul Spor lehine bitti.

İkinci devrede

İkinci devrede Vefa takımının, Hayri Rağıp merkez muavin ve Saimin merkez muhacim mevkiine alınmak suretile tadili, hakimiyeti mahsus bir şekilde Vefa'ya intikal ettirdi. Bundan başka İstanbul Spor kalecisinin hasım kaleciye nisbeten acemice hareketleri Vefa hücumlarının müessiriyetini intaç etti. Bu şerait altında Vefa beraberlik sayısını yaptıktan sonra her iki taraf da epey sert bir oyun tarzına kapıldılar. Hâttâ hakem her iki tarafın bir oyuncusunu, oyunun sonlarına doğru da bir İstanbul Sporluyü çıkarmak mecburiyetinde kaldı. Bu devrede iki sayı daha yapan Vefa maçı galibiyetle bitirdi.

İkinci takımlar

İstanbul Spor-Vefa ikinci takımları arasındaki lik maçında tarafeyn ikişer şayi ile berabere kaldılar.

Galatasaray-Pera

Taksim stadyomunda lik maçlarından sonra Galatasaray Pera takımları arasında hususî bir maç yapıldı. Galatasarayın çıkardığı takim bazı oyuncularin tecrübe edilmek istendiğini gösteriyordu. Esasen Nihad"ın bir grip geçirmiş ve Mithat'ın Ankaraya gitmiş olmasile takımda tebeddülâti mecbur kılmıştı Galatasaray takımı şöyle idi:

Rasim, Burhan, Arif, Şüphi, Vedat, Muammer, Müslih, Riza, Mehmet, Celâl, Kemal.

Oyun temiz cereyan etti.Galatasaray hücum hattı zaman zaman kombine bir oyun tarzina ve bir çok fırsatlara rağmen sayi yapamadı, Sayısız ve berabere biten maçın bu şekilde bitmesindeki avamili araştıracak değiliz. Çünkü nihayet bir tecrübe ve tâlim mahiyetinde olan bu maçta, ilk defa birinci takımda oynayan gençler vardır ki bunları bir arada bir kaç kere daha görmek lâzımdır.

Galatasaray kongresi

Galatasaraylılar senelik kongrelerini dün Galatasaray Lisesi kimya dersanesinde aktettiler Kongre Riyasetine Nazmi Nuri Beyin intihabından sonra Gazi, Meclis Reisi, Başvekil Hazaratına arzı tâzimat edilmesi alkışlarla ve müttefikan kabul edildi. Bundan sonra Daver Bey klübün malî vaziyetinin ıslâhı lüzumundan bahis Heyeti idare raporunu okudu. Bunu hesabat müfettişinin raporu takip etti. Bu raporda malî ıslâhat için dört maddelik bir teklif vardı. Bunun tatbiki kabul edildi, fazla olarak şehrî aidat da arttırıldı. Heyeti idare intihabatına geçilerek Reis Daver, ikinci reis Namik İsmail, Umumî kâtip Eşref Şefik Veznedar M. Arif ipkaen ve keşreti meşguliyeti, binaen itizar eden Adil B. in yerine Suat B. muhasipliğe intihap edildiler. S. Ğ.

Ankarada maclar

Ankara,31A.A —Bugün yapılan futbol müsakasında İmalâtı harbiye birinci takımı ikiye karşı dört sayı ile Gençler birliği birinci takımını Muhafiz gücü ikinci takimı sıfıra karşı bir sayı ile İmalâtıharbiye ikinci takımını mağlup etmştir.Bu suretle turunova hitam bulmuştur. Neticede imalâti harbiyenin birinci Muhafız gücünün ikinci takımı kazanmıştır.

Buğday piyasası

ŞİKAGO, 30. A. A. — Rusyanın buğday ihracatı hakkındaki son haberlerin tesirile buğday piyasası son derece tenezzül ederek mevsimin en aşağı rekorunu kırmıştır. Tenezzül miktarı düne nazaran iki ilâ 2, 7/8 çent miktarındadır.

Fransız parlementosunda

PARİS, 30 A. A. — M. Malvy, meb'usan meclisi maliye encümeni reisliğine intihap edilmiştir.

M. Boncour da yeniden hariciye encümenine intihap olunmuştur.

Tehir edildi

LONDRA, 31. A. A. — M. Grandi, teadül meselesi hakkındaki müzakeratın tehirini kabul etmiştir.

Kumaş için memleketimizdeki tesisatı beş-altı, pamuklar için de onbeş-yirmi misline çıkarmak lâzımdır..

Istihsalâtı arttırmak için yardım

Hükûmet müesseselere verilecek prim miktarını erttıracaktır

Ihtiyaçlar

Yarın bir içtima yapılacaktır

Himayeye muhtaç müesseselere yardım edilecek

İktısat vekâleti ve millî tasaruf cemiyetile temas etmek üzre geçenlerde Ankaraya giden Sanayi birliği murahhası Süreyya mensucat fabrikası müdürü Atıf Bey dün şehrimize avdet etmiştir.

Atıf Bey

Atıf Bey Ankara seyhatı hakkında atideki izahatı vermiştir:

"—İktısat vekili Şakir Bey, sanayi müessesatı hakkında vaki olan teşebbüs ve temennilerimizi hüsnü telaâkki etmiş ve nazarı itibara almacağını beyan etmiştir.

Bu müessesattan muamele vergisinin kaldırılması meselesi tetkik edilmiş ve verginin ilgası muvafık görülmiyerek bilhassa himayeye muhtâç olan müesseselere fazla prim verilmesi esas itibarile vekâletçe tensip olunmuştur.

Fabrikalara, İstanbulda eksери bankaların kredi hususunda gayri müsait vaziyet almaları dolayısile vukubulan teşebbüsümüz de memnuniyetle karşılanmış ve bu bapta kolaylık temini kararlaştırılmıştır.

MEVADD IIPTIDAIYE

Gümrük mevaddı iptidaiyelerinin basit bir usule raptı veya senei maliye iptidası olan hazirandan evvel müracaatlarm tetkiki meselesi de halledilmiştir.

Vekil Bey, bu hususta ki müracaatların martta kabul edilerek hazirana kadar intiça edilmiş bulunmasını muvafık görmüştür. İktısadî muvazeneyi istihtaf eden büyük istihsal programında sanayi müesseselerinialâkadareden mevaddın bulundurulması vekâletçe derpiş edildiği için bütün sanayi şubelerinin ihtyaçları hakkında lâzım gelen malûmatın perşembe gününe kadar vekâlete bildirilmesi lüzumu bize tebliğ edilmiştir.

YARINKI İÇTİMA

Programa girecek olan şeyleri müdellel olarak tesbit etmek üzre her san'at şubesi mümessillerinin iştirakile pazar günü (yarın) Sanayi birliğinde mühim bir içtima aktedilecektir.

Bu içtimada, bütün sanayi şubelerinin prim ihtiyaçları, alakadarlardan izahat alınarak tesbit edilecek ve salıgününe kadar vekâlete arzedilecektir.

Vekâlet, bunlardan müstahak olanların primlerini arttıracak, diğerlerine de lüzumu derecesinde prim ayıracaktır.

HIÇ PRIM VERILMIYECEK

Belkide değirmencilik gibi bazı kısımlara, diğerleri lehine olarak hiç prim verilmiyecektir.

Bu sayede, muamele vergisi yüzünden müşkül vaziyete düşen müesseselerin vaziyeti düzelmiş olacaktır.

TASARRUF CEMIYETI ILE

Millî tasarruf cemiyeti ile yaptığımız temasların bize verdiği kanat, bu cemiyetin Türk sanayiinin inkişafi ve yerli malların sürülmesi hususunda çok büyük bir kuvvet ve teşkilât olduğu merkezindedir. Daha şimdiden millî mamulâtın sarfiyatın sarfiyatı yüzde elli nisbetinde artmıştır.

NISANDA IÇTIM

Tasarruf cemiyeti tarafından nisan ayı içinde Ankarada kongresinde sanayiin muhtelif şubeleri temsil edilecek ve kongreyi vekil Şakir Bey açacaktır.

Kongrenin ruznamesi yakında Sanayi birliği ve ticaret ve sanayi odalarına bildirilecektir. Ruznamede sanayı müessesatınaait rüsum ve tekâlif meselelери mevaddı iptidaiye ihtiyaçları, kredi meselesi, Ticaret odası meclislerine sanayi erbabının iştiraki nisbeti, okturva resminin ilgası meselesi sanayi müesseseleri imalâtının standardizasyonu dahil bulunmaktadır.

Standardizosyondan maksat, resmî devair, mektepler ve muhtelif teşekküller tarafından alınan mamulâtın yeknesek olması temin edilerek imlâtta karışıklığın önüne geçmektir.

TICART ODASI

İstanbul Ticaret odası meclisinde sanayi erbabı, mevcudun yarısı nisbetinde olması lâzımdır. Sanayi sergisi millî bayrama müsadif olan 23 nisanda Ankarada Türk ocağı binasında açılacaktır. Şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Afiş ve sergiye ait kitap ve risalelerin tabı ile istihzaratın ilk kısmı bitmiş olacaktır. Sanayi erbabından sergide ne kadar yere ihtiyaçları olduğu sorulmuş, bütün millî mamulâtın, sigara ağızlığı gibi küçük san'atlarda dahil olduğu halde teşhirinin temini takarrür etmiştir.

ONBEŞ GÜN AÇIK

Bu numune sergisi on beş gün kadar devam edecektir. İstanbulda daimî bir millî meşher yapılması ve buna Çırağan sarayının tahsisi mutasavverdir .Bu kabul edildiği takdirde Saray tamir edilecektir.

Vekil Bey bizden faaliyetimizi sormuş ve izhatmız mucibi memnuniyet görülmüştür.

Kumaş ihtiyaçmızın temini için mevcudun beş altı misli, pamuklu şeyler için ise (15-20) misli tesisat lâzmdır.,,

Rusumatın motorları

ANKARA, 30 (Milliyet) — Rüsumat motörleri Şubat nihayetine kadar tamamen İstanbula gelmiş olacaklar, bunlar Mart ortalarına doğru tamamen faaliyete geçeceklerdir. Umum müdür Şubat nihayetinde gelecek. Şimdiden motörler mürettebatı için bahriye zabitani alınmaktadır.

Kayseri şimendifer fabrikası

Kayseride inşa edilen büyük şimendifer atelyesinda yapılacak tadilât hakkında hükûmetle temasta bulunan bir ecnebi sermayedar grupu namına mümessili Esat paşa dün Ankaradan şehrimize avdet etmiştir.

Arabistandaki âsî

BASRA, 30. A. A. — Küveytten bildirildiğine göre Hicaz kralı tarafından mağlûbiyete uğratılan Faysal Derviş ile diğer âsi reisleri Hicaz memurlarına [illegible] dilmişlerdir.

Vilâyette

Emanetten vergi

Defterdarlık para istiyor.

Defterdarlık Şehremanetine ait binaların varidat getirdiği iddiasile bu binaların musakkafat vergilerinin verilmesi lâzım geldiğini Emanete bildirmiştir.

Şehremanet, defterdarlığın bu talebi üzerine surayı devlete müracat etmiştir. Emanet, mevzubahas edilen binaların umumi hizmetlere ait olduklarını ve vergiye tabi olmadıklarını iddia ediyor. Şurayı devlet bu hususta izahat almak üzre Emanetten bir memur gönderilmesini istemiştir.

Müteferrik H.

Topkapı sarayı

Harem dairesi açılacaktır

Topkapı sarayının harem dairesi de yakında ziyaretçilere açılacaktır.

Harem dairesi Topkapı sarayının en fazla hususiyeti haiz kısmıdır. Açılacak kısmda on oda ile bir kaç dehliz, bir hamam vardır. Valide sultanlar dairesi de bu kısımdadır.

Gene bu kısımda üçüncü Selim ve Muradın odaları vardır.

Harem dairesinin bir kısmının açılması bir müddet teehhür edecektir. Sultan İbrahimin boğulduğu kafesli hücre sonra açılacak kısmdadır.

Harem dairesinin martta açılması muhtemeldir.

—o—

Sütçüler-İnekçiler

Sütçülerle İnekçiler arasında ki ihtilâf halâ devam ediyor.

Bundan bir sene evvel ayrı ayrı iki cemiyet olan sütçüler ve inekçiler cemiyetleri görülen lüzum üzerine birleştirilmişler ve bir cemiyet yapmışlardı.

Nihayet bu işin içinden çıkılamıyacağını anlayan cemiyetin kâtibi umumisi Şerif Bey gelerek mürakabe heyetine istifasını vermiş ve istifası heyteçe kabul olunmuştur.

Cemiyetin mürakabe heyeti bu cemiyetin vaziyetin tetkike başlamıştır.

Gayri mübadillere tevziat

Gayri mübadiller cemiyeti reisi İstanbul meb'usu Hüseyin Bey dün şehrimize gelmiştir. Gayri mübadillere para tevziatına bir kaç güne kadar başlanacaktır.

Umumî harbin müsebbibi

BELGRAD, 30. A. A. — Arşidük Ferdinand'ın katili Prençip namına rekzedilecek bir abidenin resmen küşat edileceğine dair olan haber dolayisile Avala ajansı şunu tebliğ ediyor:

İki Şubatta Prençip'in akrabasından ve arkadaşlarından mürekkep mahdut bir zümre kendisinin Saraybosnadaki hanesine bir levha koyacaklardır. kimse hazır bulunmıyacağı gibi hiçbir cemiyet te iştirak etmiyecek, hiçbir nutuk söylenmi- Hükûmet memurlarından hiç yecek ve nümayiş yapılmıyacaktır.

Bir nasıhat

Bedelini 12 ayda ödemek şartile bir buz dolabı almak fırsatını kaçırmayınız.

S A T İ E

METRO HAN BEYOĞLU
ELEKTRIK EVI ISTANBUL
(gönderilmiştir)

Emanette

Teftiş ediliyor

Bozuk unlar ne yapılacak?

Şehremaneti tarafından mevadı gıdaiye üzerinde yapılan teftişlere devam edilmektedir. Bazen zabıtai belediye memurları çok pis ve kokmuş maddelerin satışa çıkarılmış olduğunu görmektedirler. Bu cümleden olarak Balıkpazarı, Asmaaltı civarında bazı dükânlarda yenilemiyecek bir halde bozuk unlara tesadüf edilmiştir.

Dükkân sahipleri bu unları hayvana yedirmek üzre sattıklarını iddia etmişlerdir. Bunun üzerine Emanet müfettişleri dükkâncıları cezalandırmışlardır.

Emanet encümeni bu mahzuru kaldırmak için zabıtai belediye talimatnamesine bir madde ilâve etmiştir. Bu maddeye göre her unun üzerine mutlaka bir etiket konacak, unun evsafı bildirilecektir. Yenilecek unlar, zahire borsasınca kabul edilen esaslara göre 5 neve ayrılacak 6 ıncı nevi hayvanlara mahsus olacaktır.

Ekonomi

Fazla un

Ihtiyaçtan artan miktar çok..

Değirmenciler geçenlerde toplanıp fazla un istihsalâtının mahallî sarfı husunda görüşmüşlerdi.

Bu içtimada istihsali azaltmak mevzuu bahsolmuş, fakat uyuşulamamıştı. Bugün şehrin 490 ton un ihtiyacından fazla tam 590 ton istihsal ediliyor.

Bu vaziyet karşısında değirmenciler ihtiyaçtan fazla olan istihsalâtın hariç memleketlere sevkini düşünüyorlar. Halbuki buna da imkân yoktur. Çünkü dünya piyasasına hâkim olan Şikago borsası Amerika mallarının sürüldüğü yerlere başka memleket mallarının arzedildiğini gördüğü zaman der hal piyasayı düşürmektedir. Bu vaziyet karşısında gene istihsal kısmaktan başka çare görülmemektedir.

Maden istihsalâtı

Yapılan son istatistiklere nazaran son seneler zarfında maden istihsalâtımız şudur:

Kömür istihsalâtımız 1923 senesinde 601 bin tondur. Bu miktar 1924 sensinde 700 bin küsür ton, 1925 senesinde 769 bin tona bağlamıştır.

928 senesideki dünya kömür buhranı havzanın istihsalâtını 910 bin 377 tona kadar çıkarmıştır.

Ertesi sene vaziyet gene değişmiş, istihsalât 896 bin tona inmiştir. 928 senesinde ise kömür istihsalâtı 860 bin tona kadar düşmüştür.

Kömür istihsalâtının azalmasının bir sebebi de İstanbul piyasasında rus kömürlerinin yerli kömürlerimize rekabet etmesidir.

Diğer madenlerimize gelince, bakır iki seneden beri hiç istihsal edilmiyor. Halbuki 1923 senesinde memleketimizde 188 ton bakır çıkarılmıştı. Bu miktara1925 senesinde930ton 1926 senesinde 830 ton 1925 senesinde ton bakır ç(karılmıştı. Bu miktra 192 senesinde 930 ton 1926 senesinde 830 ton 1926 senesinde 85 ton olmuştur. 1928 ve 1929 senesinde bakır istihsal edilmemiştir.

Manganez madeni için Anadolunun muhtelif yerinde yeni tesisat yapılıyor.

Bir iki sene sonra memleketin manganez istihsalâtı büyük bir yekûna baliğ olacaktır. Elde mevcut manganez ocakları 1928 senesinde 60 ton manganez çıkarmıştır. Halbuki geçen senelerdeki istihsalât 100 tonu tecavüz etmiştir.

Memleketimizde 928 senesinde istihsal edilen madenlerimizin cins ve miktarı şunlardır:

Simli kurşun 9094, kron1849 antimoyer 97, zımpara 11135 tondur.

İstanbul cuma günleri nasıl eğleniyor?

Bahardan kalma bir gün

Dünkü cuma iyi geçti. Subatı da bir geçirsek, ötesi kolay

Ramazan sehirde gece hayatını tazeledi

Dünden itibaren Ramazan başladı. Bu sene ramazan kış mevsimine tesadüf etmekle beraber çok güzel bir hava ile girdi. Rasat merkezleri dünkü havayı kapalı gösterdikleri halde pek güzel ve oldukça mülâyim di. Bunu için dün öğleden sonra Gülhane parkı, Şehzadebaşı, Beyoğlu gibi yerler çok kalabalıktı. Ramazan, henüz mebdei olmakla beraber mevcudiyetini hemen belli etti. Haftada ancak bir veya iki gece kadar eseri hayat gösteren Şehzadebaşının eğlence yerleri şimdi fazlalaştı. Sıra çaycılarda vakit geçirenlerin adedi çoğaldı. Hatta akşamları saat sekizden sonra derin uykulara yatan kenar mahallelerde bile eseri hayat görülmeğe başladı. Esasen bir eğlence muhiti olan Beyoğluna gelince orası büsbütün harekete geçti. Geçen seneler olduğu gibi Şehzadebaşının açık yerlerinde saz yerleri, at cambazları için salaşlar vücude getirilmemiş, pehlivan güreşleri tertip olunmuştur Bazı kalabalık muhitlerde ve Boğaziçinin bir kısım köylerinde karagöz oyunları bir kısım kahvelerde de meddahlar hikâyeye başlamıştır.

Bilhassa ramazanın ilk günü çok eğlenceli geçmiştir. Dün adeta bahardan kalma bir gün olması itibarile İstanbul halkının kısmı azamı zamanmı kırlarda geçirmiş, hatta bir çok kimseler Boğaz içi ve Adalara bile gezmeğe gitmiştir.

BEYAZITTA SERGI

Bu ramazanda göze çarpan bir yenilik de uzun zamandan beri unutulmuş olan Beyazıt camii havalısındeki sergi olmuştur.

Eski ramazanlarda ayni yerde açılan sergide her çeşitten aranılan eşya mevcuttu. Bu sene öyle. Fakat şu fark ile ki bu senenin sergisi tamamile yerli mallarından mürekkep. Daha ilk gününden sergiye rağbet başlamış ve dün bir hayli alış veriş olmuştur.

Bu ramazdan yalnız Boğaziçi halkı müştekidir. Çünkü bütün vesaiti nakliye idareleri ilk geceden itibaren gece seferleri ihdas eylediği halde şirketi hayriye henüz gece seferlerine başlamadığı gibi başlayacağına dair de bir hareket göstememiştir. Maamafih şirketin de bu ihtiyacı temin edeceği şüphesizdr.

* * *

Dün park çok kalabalık idi. Bir kanepeye oturan iki kişi ramazana ait konuşurlarken biri yanındaki arkadaşına şu vak'ayı anlatı:

—Eski ramazanlardan birinde idi. Bir akşam bizim Rızayı bilirsin ya, işte onu kaleminin müdürü iftara davet etmiş. Rıza yolda giderken dayı zadesine rastgelmiş Onu da yanma takmış. Benim de o gün parasızdesini görünce nereye gitmekte desini görünce nereke gitmekte olduklarını sordum. Yağlı bir iftara davetli olduklarını anlayınca ev sahibinin esasen beni tanıdığını uydurarak yanlarına takıldım. Takılmaz olaydım. Kapıya geldiğimiz zaman ev sahibi bizi üç kişi birden görünce Rızaya dayı zadenisini işaret ederek sordu:

—Bu kim?

— Dayı zadem.

Busefer bana döndü.

—Onu anladık. Ya bu yüzsüz herif kim? demesin mi?

Arkadaşım cevap verdi:

— Birader. Hakikaten ev sahibi seni eskiden tanıyormuş!

Dün havanın güzelliğine sevinmekle beraber bugün girecek şubatı da düşündük. Ah o şubat!.. Bir kere şu cüce şubatı atlatabilsek.. Ondan ötesi kolay.!

Mahkemelerde

Hepsinin sayısız sabıkası varmış!

Bir dava bitmeden aleyhlerine başkaları açılıyor

Son günlerde Ağırceza mahkemesi şayanı dikkat bir hırsızlık vakasının muhakemesine başladı. Maznunlardan İbrahim Muharrem ve Ohanes sabıkalı ve tanınmış hırsızlardandır Üç arkadaş Bebek kız koleji muallimlerinden Mme İskot'un evinden eşya çalmak ve bekçiyi cerhetmekten maznunen mahkemeye sevkolunmuşlardı. Bu davanın rüyeti esnasında İbrahim ve Muharrem hakkında 25 sirkat davası evrakı gelmiş ve davaya devam mümkûn olamamıştı. Son olarak maznunlar aleyhine yeni bir sahte çek sürmek davası ikame olunmuş ve Yekvart isminde bir sabıkalı daha tevkif olunmuştu. Yekvart istiçvabında cürümle alâkadar olmadığını söylemişti. Halbuki Yekvart son celsede mahkemereisine bir istida vererek yeni bir beyanatta bulunmuştur. Maznun istidasında diyor ki:

—"Mme İskot'un evinden hırsızlığı ben yaptım. Çekleri ben sürdüm. İbrahimle Muharrem bigünahtırlar, beyhude yatmalarını mahkemede izah etti:

Yekvart istidasında yazdıkların mahkemede izah etti:

— Hapisaneden af kanununundan istifade ederek çıktım. Parasızdım. Kâmil isminde biri tavassut etti. Bu hırsızlığı yaptım. Üstümüze gelen bekçiyi yaraladık.. Şimdiye kadar belki kurtulurum ümidile itirafta bulunmadım".

Gariptir ki masumiyetleri diğer bir maznun tarafından iddia olunan Muharremle İbrahim aleyhine 28 inci olarak yeni iki sirkat davası daha ikame olunıyordu.

Mahkeme yeni davalardan teşkili tarafeyn için alâkadarlara tebliğat ifasına karar verdi.

«Resimlıay» davası

Bugün Ağırceza mahkemesinde mühim davalar rüyet olunacaktır. Bir buçuk aydanberi mevkuf bulunan Resimli Ay mes'ul müdürü Behçet B. ile muharrir Emin Türk Beylerin muhakemesine bugün başlanacaktır. Müddei umumilik tarafından Behçet B. aleyhine Türklüğü ve Reisicümhur hazretlerintahkir edenEminTürkB.aleyhine de sunufu içtimaıyeyi birbiri aleyhine tahrik davaları ikame olunmuştu. Bugünkü celsede karar tefhimi de muhtemeldir. Aynı zamanda Yeşilköy hırsızları ile sevgilisi Medihayı öldüren Tefik Fikretin davaları rüyet olunacaktir.

Resimli Ay davasina saat 10,30 da başlanacaktir.

Yemeklerimiz nasıl olmalı

Mazhar Osman Beyin listesine itiraz edenler var

Dr. Mazhar Osman Bey geçenlerde ortaya yeni bir yemek listesi çıkarmıştı. Bu yeni yemek listesi en ucuz, fakat en mugaddî yemekleri ihtiva ediyordu.

Bu liste tıp aleminde yeni bir münakaşa mevzuu olmuştur. Emanet sıhhiye müdürü Dr. Neşet Osman Bey bu liste hakkında demektedir ki:

— Bunun için birden bire bir şey söylemek güçtür. Bu her şeyden evvel bir gıda meselesidir. Meselâ Mazhar Osman B. in listesinde kapuska var. Kapuska iyi ama bunu hazmedecek mide her zaman bulunur mu?

Onun için ucuz olsun diye her kese ayni yemeği tavsiye edemeyiz.

Mazhar Osman Beyin yemek listesi hakkında Dr. Ali paşa da diyor ki:

— Böyle listeler ucuz olur ve umumiyetle gıdayı temin eder. Ancak az çalışanla çok çalışanın gıdaları ayrı ayrıdır. Herkes aldığı nisbette sarfiyat yapmalıdır.

Fikir, Mizah, Hikâye, Roman

Milliyet

Asrın Umdesi "Milliyet" tir

1 ŞUBAT 1930

DAREHANE — Ankara caddesi No. 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
aylığı	400 kuruş	800 kuruş
„	750 „	1400 „
„	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 15, en az 1 derece idi. Bugün rüzgâr müteavvil esecek ve hava kapalı ve hafif yağmur muhtemeldir.

Haftanın yazısı

Malûm ola ki:

Ramazanda camilerde halka sarruf hakkında va zi nasihat edilmesi kararlaştı. Gazeteler esasen bu işi daha ilk günden yapıyorlar, hattâ bu uğurda hiç bir tasarrufa riayet etmiyorlardı. Fakat hiç kimse bu sütunlarda bir vaız metni yazmadı. Fakir hem dindaşlarıma bir hizmet hem de mücibi cürü mesûbat olur ümidile bu mevzuu bendimi bu işe tahsis ettim.

İmdi. Ey tabibi ilmü irfan! Ey âfil olma! Cenabı Rezzaku âlemin kitabı mübininde "Ye! İçe ama israf etme!„ buyuruyor.. Müfsidanaenlâzalik, envai erzaktan mübah olan her neyi ki canın ister ise hemen ye! Velâkin israf etme. Bu meyanda mahsur yenen şeyler dahi dahildir. Bayak, "Vettini vezzeytuni, su şerifesinden ilham alıp fukara havyarı temsiye olunan siyah zeytinle gününü gün et! Binâenaleyh kelâmi kibardır:„ Paranın, zannımı, ve mezhebini sakınır, derler.. Parada işten artar, dişten artar. Eğer dişin arzla ise söktür. Dişlilikten dişsizlik evlâdır.„

"Dehrin ne safa var acaba simü zerinde?„

"İnsan bırakır hepsini hini güzerinde.„

Beyti gafil şaiirin sözüdür. Altın anahtar her kapıyı açar„ derler bu kelâma tam değilse kısmen itikatta beis yoktur.. Paşa sözüm meclisten dışarı bir nengeneye sual etmişler„

— Cehenneme gider misin? Ey-Aylık kaç?„ cevabını verdiş. Filvaki âlemi hıristiyaniyette cennetin anahtarlarını vermek nakit mukabili tedarük ettikleri kütübü tevârihte mukayyettir. .

İmdi aylığı sağa bağladıktan sonra cehennemi gidüp orada âdil bir hıristiyan elinden bir cennet anahtarı iştira edivermek ve öylece cennati adne nak mekân ile hûrî ve gilmanlar hem bezmi îşü muş olmak ihsanali eltafi ilâhiyeden me'mûl kavîdir. Hak taalâ ve Takadüs hazretleri insana yani bizaciz ve gafil beşer kulunun her eline beşerden on adet parmak vermiş ve yalnız bir tek ağız yaratmıştır. Sübhâne men tahayyer! Bu ne demektir? Şu demektir ki! Ey kulum sen on kazanıp bir yiyeceksin! Eyice anlaşılıyor mu? Hulâsa edelim: On kazanıp bir yiyeceğiz, bir yiyip bin şükredeceğiz.

"Zenginin malı fukarannı çenesini yorar„ derler, pek muvafık kelâmdır. Elin parası için çeneni yoracak yere kendin için yorulsan a!

Ey ümmet! Bundan sonra ak ça sarfetmemeğe ahtediyor mu sunuz?

Bundan böyle paralarınızı bezlü israf etmemeğe ahtediyormusunuz? Amma diyeceksiniz ki: Ey hoca sen bize akçe sarfetmeyin! diyorsun ya ! Ve lâkin para harcamadan nasıl imrari hayat ederiz!.. Ha! İşte bu günkü dersimizde bunu da ber tafsil hikâye edeceğiz... Evvelâ mekûlât ve meşrubatın gayet ehvenine rağbet edip pahalısından kaçınız.. Sâniyen köprüyü mümkün olduğu kadar meccanen geçmeğe gayret ediniz! Böylece sırat köprüsünden de badireva geçmeğe muvaffak olunrsunuz.. Gazete ve mecmualar iştirasına mahal yok tramvaylarda önünüzde kizatin ceridesini okuya bilirsiniz. Kat'iyyen günah yoktur.Hatta müstahap olduğuna dair bir kavle bile tesadüf ettim. Daima kahve veya çayhaneler önünde ahbap ve aşinalara rastlayıp onların ikram ettikleri kahve çay ve lâ siyüemâ ihlomur menkuunu içmekte dübâlâ ecrü sevap ve faidei bihisap vardır. Hediye ve hatırakabilinden bir şeyi reddetmemek ve bilâkis münasebet düştükçe eşe dosta böyle şeyler vermesi için meselâ hitan ve velime gibi vesaili hasene ihzar ve tertip eylemek badii fevâit olmakla emri hasendir.

" Ak akça kar gün çindir. sözüne bakıp ta akçanın yalnız akma rağbet ve karasını reddit me! Akçanın rengine değil dengine bak:

"Ne verirsen elinle! O gider seninle!„ sözü badema tashih olunmak lâzımdır.

Zaman ile ahkâm tebeddül eylediğinden bunun yerine"Ne alırsan elinle, O gider seninle!„ kaziyesi ikame edilecektir"Kaz gelen yerden tavuk esirgenmez„ sözünde "Kaz gelen yerden civ civ esirgenmez!„ diyû ta'dil edilmelidir.

Günde üç öğün yerine bir defa taam edip onunla iktifa etmek ve bir ekmek yerine iki su içmek hem nakten hem de bedenen müfittir.

Ey cemaat bu günkü dersimiz burada hitama erdi "Vakit nakittir„ fehvasınca zamanımızı israf etmemek için sözü burada kestik. Cenabı hak cümlenize hazinei gaybı ilâhisinden mali Karun ve sehayi Hâtem ihsan eyleye Amin!

FELEK

Güzel yerlerimiz

Gâşo

Bu yabancı isim ne dir? Kemaliyenin bir köyü... Bunu bilmezsiniz. Ya Kemaliye? Bunu da çok iyi bilirsiniz. Milli havalarımızı dinlerken sizi derin ve uzak duyğulara götüren bir türkü var "Eğin türküsü„..... işte Kemaliye bu aşk ve gurbet diyarının yeni ismidir. İsviçrenin beyaz dağlarını götürüp Fırat'ın kenarına koyunuz. Bunu beyaz ve sarı çiçeklerle süsleyiniz; isterseniz adına Sarı çiçek, yahut Erenler deyiniz. Bu dağların aralarını sık ağaçlarla ve dağlardan çıkıp Fırata kadar uzanan memba sularile doldurup serinletiniz. İşte Kemaliye'nin kuş bakışı panuraması... Şehre girmeden kulağınıza küçük bir Niyagara ahenği gelir. Şehre giriniz. Kemaliyeyi kucaklayan dağın eteğinden çıkarak bahçelerin arasından geçen bir süt çağlayanı göreceksiniz. İşte bu çağlayan "Kadı gölü denilen sudur.Tatlı ve soğuktur. Kemaliye Şehrine giripte bu suya meclûp olmiyan ve ondan içmeyen yoktur.

Kemaliye, dağlarının güzelliği, sularının bol ve temizliği, bağ ve bağçelerinin bolluğu ile temamen bir İsviçredir.

Galatasaray sergisinde Kemaliye halılarını görenler, sazlarımızda şarkılarını dinleyenler ve güftelerindeki his ve san'at inceliğini tetkik edenler için buranın hususiyetlerini uzun uzadıya yazmağa hacet yoktur.

Halk munis ve mutidir. İyi bir idare memuru onlara her şeyi yaptırabilir. Şimdiki kaymakam Tevfik Bey bu iyi memurlardan biridir. Yeni yollar, köylere telefon, mühim noktalarda karakollar, şehirde millî dershanelerin tesisi gibi kıymetli faaliyyetleri vardır.

Şimdi G â ş o .... evet, ben ondan bahsedecektim. Eteklerini Kemaliyenin bahçelerine sürerek geçen Fırat'ın öbür sahilinde dik kayalar görürsünüz. O kadar vahşî, o kadar sarp ki geyikler ve kartallar bile barınacak yer bulamamış. Bu kayaları aşabilirseniz tekrar yeşil bir vadiye ve biraz yukarıda bir köye gelirsiniz. Burası da G â ş o dur. Gâşo Kemaliyenin en yakın köylerinden biridir. Fakat kendisini Mon Blan dıvarları şehirden ayırmıştır. Gâşolu şehre gelmek için keçilerin gezemediği ve ak babaların konamadığı bu kaya dıvarlarını aşmağa ve nehrin üzerindeki Sırat köprüsünden geçmeğe mecburdur. Gâşoluların asırlardan beri çıkıp indiği bu sarp izlere bir isim verilmiştir: K a b a n. Kaban bir yol değil, nalların ve çivili kunduraların oyduğu küçük basamaklar demektir. Burada kaç ayak kanamış ve nasırlamış, kaç fakir köylünün eşeği yuvarlanıp ölmüştür. Ne olursa olsun köylü bu yolu kat edecektir. Bütün ihtiyaçlarını, ilâcını, mektuplarını ve buğdayını şehirden alacaktır. Başka yol yoktur. Fakat keşke bu tehlikeli yolu her zaman bulabilse... Hayır... bir karış kar bu Kaban geçidini de kapar ve Gâşo dünya ile alâkasını tamamen keser.

Asrımız değişmiş, adamlarımız de ğişmiş ve her şeyden evvel yol devri başlamıştır. Hep bu noktaî nazardan çalışan muhterem Malatya Vâlisi Nazmi Beyfendi ile Kemaliye kaymakamı Tevfik Bey köylülere yardım ettiler. Yeni bir köprü yapılıncaya kadar şehirle Gâşo arasında bir kayık işletmeğe karar verildi.

Geçen sene yağan Nuh yağmurları her tarafı harap etmiş, Fırat asırlarbanberi yuttuğu hâdiseleri hazmedememiş gibi kabararak köprü ve yol namına ne varsa söküp götürmüştü.

Nihayet köylünün parasile yeni sistem bir kayık yapıldı ve iki sahil arasına gerilen tel üzerinde dönen makara ile gidip gelmeğe başladı. Mahallinden yazılan bir mektupta deniyor ki:

"10 ikincikânun da kaymakam Tevfik Bey ve şehirlilerle köylülerden mürekkep büyük bir kalabalık kayığın resmi küşadını yaptılar.

Mevsime rağmen hava sakin bir bahar gününü andırıyordu. Kumlar üstünde pek eğlenceli ziyafetler verildi."

Muhterem Vali Nazmi Beyfendinin v?at ve himmetlerile köprünün yapılmasına intizaren vakı himmete Gâşolular namına teşekkürler.

AZİZ HÜDAİ

DOKTOR

Süleyman Sırrı

İstanbul Sihhat Yurdu tabibi Gece ve gündüz daima yurtta bulunur. Telefon İstanbul 1161

Küçük Hikâye

Çare!

Nevzat Hanım, otelin önündeki kaldırımda yap yalnız bekliyordu. İçinde bir sıkıntı vardı. O gece, yorgundu. Üzüntü, can sıkıntısından mütevellit üzüntü, gözlerinin altını çürütmüş, göz bebeklerine hüznün ibrişimi ile, yesten bir tül örmüştü.

Gece, saat on vardı. Cazbant, Adanın yıldızlarma, gülguleli ahengini yükseltiyordu.

Nevzat Hanım hulya kuruyordu.

İşi, gücü, düşünce ve endişesi olmıyan, dünyada yalnız yaşayan genç, güzel, şuh ve çapkın bir kadının hülyası ne olabilir?.

Sergüzeşt, yüzü demir maskeli sergüzeşt, insanı çığrından çıkarıp kanını kaynatan sergüşet ve bu esrarengiz sergüzeştin ilânı âşka pek benziyen ince sesli sözleri kulaklarında çınlıyordu:

— İleri doğru yürü güzel dadın, çamlıklara çık, yıldızlar şeriki cürmün olsun..

Nevzat Hanım yıldızlara şerik oldu. Çamların arasından tepelere doğru çıkmağa başladı.

Arkasından takip eden bir erkek vardı. Erkek yaklaştı:

— Affedersiniz Hanımefendi

— Kimsiniz?

— Mısır prenslerinden Naci Abdullah Paşanın hususî kâtibiyim.

— Ne istiyorsunuz?

— Naci Paşa güzel bir erkektir. Prens olmasa idi, Holivutta sinema artisti olurdu. Dün gece Adaya geldi ve aşksız yaşanmıyacağını söyledi.

— Ya!..

— Evet... İstanbula indim. Barlardan bir artist angaje ettim. Fakat siz aksiliğe bakın kadın birdenbire hastalanmış, gelemiyormuş.

— Peki, bana ne?

— Prense bunu söyliyemedim. Vapuru kaçırmış motörle gelecek, dedim.

—Sonra?

— Sonra sizi gördüm.

Eğer bu geceyi zengin ve güzel bir prensle geçirmeğe razı olursanız.... Düşünmeyin, bu macerayı kimse bilmiyecektir. Bu gece başlıyacak, yarın şefakla nihayet bulacak...

Nevzat Hanım tereddüt etmedi, razı oldu.

* * *

Bir kaç gün sonra Nevzat Hanım çamlarda dolaşırken, bir gece geçirdiği Mısır prensi ile hususî kâtibini gördü.

Yanlarında biri daha vardı, konuşuyorlardı.

Nevzat Hanım kulak kabarttı. Mısır prensi arkadaşına:

— En güzel kadınların ele geçirmenin çaresini buldum, diyordu. Sana da tavsiye ederim. Kendine, hüviyetini herkesten gizlemek istiyen bir Mısır prensi süsü verirsin. Elde etmek istediğin kadına, kâtibi hususî rolünü oynıyacak bir arkadaş gönderirsin.

Eğer arkadaşın rolünü iyi oynarsa hanımefendi çantada kek lik demektir.

Meselâ ben geçen akşam güzel bir kadını...

M. M.

Ihtifal

Üstat Ekrem

Dün bir ihtifal yapıldı

Dün Galataşaray lisesi son sınıf talebesi büyük edip Recaî zade Ekrem Beyin ölümünün 17 inci yıl dönümü münasebetile merhumun hatırasını ihya etmiştir. Bu ihtifalde merhumun büyük dostu Abdülhak Hamit B. de hazır bulunuyordu. Üstat en ön sıraya oturmuş söylenen en ufak bir sözü bile kaçırmamak istiyordu. Bundan başka davetliler meyanında Selim Sırrı B. ve kerimeleri, müderris Etem Akif B. ve birçok muharrirlerle mektepliler bulunuyordu.

İhtifale son sınıf talebesinden Hayri Aziz Beyin Recai zade Ekrem Beyin eserlerini ve hayatını tafsil eden beyanatile başlanıldı. Bundan sonra Darüttalimi musiki heyeti Üstadin eserlerini çalmış ve çok alkışlanmıştır. Bu sırada merhumun torunu Muvakkar B. sahneye gelerek büyük babası hakkında gösterilen teveccüh ve alâkaya teşekkür etti. Son sınıf talebesinden Hayri Emin Beyin Ekrem Beyin şiirlerinden iki parçası okunduktan sonra merhum tarafından kaleme alınmış, "çok bilen çok yanılır" komedisinin iki perdesi temsil olundu.

Halk sütunu

Heybeliada susuz..

Heybeliada halkı umumiyetle susuzluktan şikâyetçidir. Halk bu dertten şöyle şikâyet etmektedir:

Heybeli adada eskiden bir çeşme vardı, bu çeşme su ihtiyacını bir derece telâfi ediyor-

Geçen sene çeşme bozuldu, o zamandanberi susuzluk baş gösterdi. Halk yıkanmak için Maltepedeki çeşmeden su getirtmeğe mecbur oluyor. Bu suyun tenekesinden Maltepede bir, Adada bir kuruş resim alınıyor. El, kap kaçak yıkamak için kullanılacak bir suyun tenekesine 2 kuruş resim vermek çok fazladır... İçecek suya gelince, bu ateş bahasınadır.

Adaların imari için projeler yapılırken her şeyden evel su derdine bir çare bulmak lâzımdır. Bilhassa Heybeli bu hususta en müşkül vaziyettedir. Bu müşkülâta bir an evel çare bulmak 3800 kişiyi susuzluktan kurtarmak lâzımdır.

"Milliyet„ in eğlenceleri

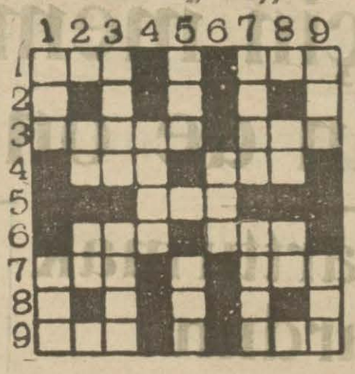

Bugünkü yeni bilmecemiz

SOLDAN SAĞA:

1 — Memeden sağılan (3). Piyano taşı (3).
3 — İhtiyar (3). Havada uçan (3)
4 — Âşık usandıran (3). Ekmek (3).
5 — Çocuk doğurtan (3).
6 — Sıcakta dökülen (3). Nida (3).
7 — Dolaşmak (3). Bir nevî kömür (3).
9 — Yarış sandalı (3). Lezzet(3).

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Tutulacak yer (3).Kemer(3.
2 — Ayı yuvası (2). Nida (2).
3 — Tartıdan çıkarılan (4) Biyemiş (4).
4 — Altın (3).
5 — Peri (3). Gayiz (3).
6 — Cins (3).
7 — Motörlü yelkenli (4). Nikâh (4).
8 — Ekmek olan (2). Nida (2).
9 — Kebaba geçirilen (3). Tabaka (3).

İttihadı Millî

Türk sigorta şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz. Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi İdaresi: Galatada Ünyon Hanındadır

Acentesi bulunmayan şehirlerde acente aranmaktadır

Telefon: Beyoğlu - 2003

ISTANBUL VİLÂYETİ

DEFTERDARLIK ILÂNATI

Kumkapı ve Samatyada Hazine namına mazbut 1050 kilo meşe kömürü ile 25 buçuk çeki meşe odunu 20/2/930 Perşembe günü ihale edilmek üzre müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin yevmü mezkûrda saat üçte Defterdarlık binasındaki ihâle komisyonuna müracaatları ilân olunur.

İrtihal

Cemiyeti umumiye belediye azasından mütaahhit Emin Beyin mahdumu genç mimarlarımızdan Muammer Bey dün Suadiyedeki hanesinde üç senedir devam eden hain hastalığından kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleden sonra saat üçte kaldırılarak Sahrayı cedit kabristanına defn edilecektir.

Elyevm ASRİ SİNEMA nın göstermekte olduğu

CANBAZHANE KIZI

filminin mümessilesi

DOLORES KOSTELLO

seyircileri teshir etmektedir. Bugün saat 16 1/2 matinesinde varyete numeroları

Doktor SEYFETTİN

Her nevi cilt, frengi, yeni ve eski belsoğukluğu, idrar darlığı, ademi iktidarı ağrısız en yeni vesait ve elektrikle tedavi eder. Karaköyde Abdüllah Ef. lokantası yanında Ferit B. Han 3 üncü kat. Her gün.

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı Tiyatrosunda bu akşam saat 21,30 da **Tersine akan nehir** 3 perde Yerli mallar 1 perde Yazan: Cevdet Kudret Ramazanda her gece temsil vardır.

SAMSUN ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Vezirköprü kazasında vaki Sarıçiçek ormanından on sene müddetle ve kapalı zarfla müzayedeye çıkarılan 14270 metre mikâbı gayrımamul karaçam eşcarının beher metro mikâbı 421 kuruş bedeli muhammeninin 25-1-930 tarihinden itibaren il ay müddetle yeniden müzayedeye çıkarılmıştır. Taliplerin yevmi ihale olan 26/3/ 930 Çarşamba günü saat onbeşte Samsun orman idaresinde hazır bulunmaları ve bubaptaki şartnameyi görmek, daha ziyade tafsilât almak istiyenlerin Ankara da orman umum müdürlüğüne İstanbul, Sinop ve Samsun orman müdüriyetlerine müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu No. 356 İstiklâl caddesi

Hususi dersler hanenizde veya mektepte

BERLİTZ

HER LİSANI ÖĞRETİR Tecrübe dersi MECCANENDİR

ANKARA TAŞ HAN

İden 11 Şubata kadar müptedi ve müterakki talebeler için yeni kurslar açılıyor.

"Milliyet, in tefrikası 56

Nihayet karıma döndü:

— Köko - Tiflit apandiküler, di, yarın derhal ameliyat is-!

Nimet sapsarı oldu:

— Eyvah!...

— Merak edilecek bir şey k. Hattâ kloroform bile verek değilim. Tekrar ediyorum: erak edilecek hiç bir şey yok. r otomobile binip hastaneye lir.

Nimet odadan çıktığı zaman ıh eti:

— Sadece apandisitin kıyme-

küler, senin işine çok daha iyi gelir: Fazla telâşa düşürmemek için de merak edecek bir şey olmadığını söyledim.

Hastanede her şeyi yoluna koymuştu'. Binanın nihayetinde küçük bir oda hazırlamıştı.

Nimet bittabi beraber gelmek istedi, bunu söylemeğe hacet yok. Görülecek bir halde idi. Belki yirmi defa Şadiye Hanıma haber vermek lâzım mı değil mi? Vereyim mi, vermiyeyim mi diye sordu.

Benim ses çıkarmadığımı gö-

esnasında yegâne sahibim kalacaktı.

Odama girdim, yatağıma girdim. Temiz ve rahat bir yatak-tı.

Yarım saat sonra doktorum geldi.

— Bak neye karar verdim, dedi, gece yarısından sonra geleceğim. Biraz soğuk et getiririm; ekmek olmaz, kırıntıları vardır, bize ihanet eder. Derhal ameliyata lüzum göstereceğim. Bir ben, bir hastabakıcım, bir de sen işimizi bitiririz. Şöyle bir karnımı çizerim...

— Yo!... Bunu istemem.

— Amma ben istiyorum. Biçak yeri kalmalıdır yavrum. Senin hatırın için kırk yıllık namımı berbat edemem ben... Onun üstüne koca bir pansıman.

— Telefon ettiler mi?

— Bu da söz mü?. Telefan durmadan işliyor. Karıların,hat tı inhisar altına aldılar. Böyle

laşacak. Eğer biraz vicdanlı adamsan, yataktan kalkar, telefona gider, ikisini de teskin edersin Ben hiç bir tehlike olmadığını temin ediyorum fakat korkudan ötleri patlıyor, telefon başında titreşiyorlar. Kâfir oğlan, kendini amma da sevdirmişsin!

— Gelmelerine müsaade etmedin mi?

— Ettim, ettim amma yarın için. Sana istirahati kâmile lâzım olduğunu söyledim. Ameliyattan sonra misafir kabul edilmez. Bu işte muvaffak olmak için rekora ehemmiyet vermek lâzımdır. Hastabakıcı telefonun başında bekliyor. Seni sordular mı yalnız o cevap verecek... Herneyse azizim bu icat ettiğin şey mükemmel bir muthike olur... Şimdilik allâhaısmarladık, gece görüşürüz.

Yatak ucumda hareret cedveline bir şeyler yazdı. Hararetim 38 buçukmuş!

bakıcı kızı çağırdım.

— Telefon ettiler mi?

— Evet. İki kişi, ikişer defa.

İkişer defa! Bu muvazene hayre alâmetti. Bakışmızdan:

— Asıl alâmet olan bu adam! İki kadını birden beyhude yere üzüyor, meraka düşürüyor, diyorsunuz.

Ben, biraz sonra kurtulunca, ikisine birden vereceğim sevinci düşünüyorum.

Gece sükûn içinde geçti. Karnımı çizdiler, pansıman koydular. Doktorum:

— Hanımefendileri on buçuk ta davet edeceğim, dedi. Seni katı'yyen heyecanlandırmamak lâzım geldiğini tembih edeceğim. Ondan sonra bir an evvel hastaneden çıkıp gitmeğe bak. Emin ol, hakiki ameliyat bu senin işinden çok daha basittir.

— Hakkın var kardeşim.

— Şimdi asıl işin tuhafı ne olur bilir misin?.. Bir hafta sonra sahiden apandisit olmak-

lene benim hiç bir şeyden anlamadığımı söyler durur.

Şimdi en mühim sahneye geldik.

Bu çok heyecanlı ve samimî bir sahne oldu.

Beş gündür traş olmamıştım. yüzüm feci bir halde idi. Saat on buçuk oldu. Karnım bezlerle kabarmış yatağımda istirahat ediyordum.

Kapı açıldı.

İçeriye Nimet girdi.

Ayaklarının ucuna basarak bana doğru yaklaştı...

Hastabakıcı gülmemek için dudaklarını ısırıyordu. Nihayet duramadı odadan çıktı.

Nimet çok müteessirdi... Birdenbire, geceyarısı yapılan ameliyat herhalde tehlikeli bir şey olmalı idi...

Gözlerimi yarım açtım...

Kolumu, usulcacık yorganın altından çıkardım.

Elimi uzattım.

Nimet Canım Kur-

— Konuşma, dedi, ıstırap çekiyor musun?

— Hayır...

— Ameliyat esnasında a duymadın mı?

— Hiç duymadım.

Yalan söylemiyordum.

— Konuşma... Doktor konuşmasın, dedi.

Hasta ziyaret edildiği zaman «konuşma» demek modadır. Konuşma derler, sonra bir lây sual sorarlar...

Bu esnada kapı açıldı, Şadiye göründü.

Fakat bu sefer hastalıklıcı odaya girmek cesaretini gösteremedi.

Koridorda kaldı ve hemen kapıyı kapadı.

Ayni yorgun tavurla gözlerimi yarım açtım, dünyadan uzaklaşmış bir adam tavrı ile gülümsedim, kolumu çıkardım elini uzattım:

— Şadiye... canım... kurtul-

Hasan kolonyasında tenzilât

50 Kuruşluk şişe 35
80 Kuruşluk şişe 60
150 Kuruşluk şişe 110
300 Kuruşluk şişe 200

Kuruşa.. Fırsattan ist
Hasan ecza deposu. Topta

memlekette

Zonguldak maden ocaklarında feci bir kaza

Uç gece evvel Zonguldak maden ocaklarından birinde geceleyin bir grizo patlaması neticesi olarak feci bir kaza olmuştur. Bu hususta verilen malûmata göre geçen gece Süleyman Sırrı Bey maden kömürü ocağında grizo patlamıştır. Bu sırada ocakta bir çok amele vardı. Bunlardan bir kısmı kaçabilmişsede bir kısmı içeride kalmıştır. Bu suretle enkaz altında kalıp ölenlerin miktarı on bir tahmin ediliyor.

Grizonun patladığı yere yakın bulunan altı ameleden dördü ağır, ikisi hafif surette yaralanmıştır. Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır.

Hâdiseden sonra arkadaşlarına bakmak üzre içiriye giren ikiamele de derhal ölmüştür. Bu suretle kazadan ölenler on üçe baliğ olmuştur. Maden idaresi mühendiseri kurtarma ameliyatına başladılar Şimdi içerde kaza neticesinde çöken yerler temizlenmektedir.

—o—

Kızı kaçırmışlar

Fakat biraz sonra jandarmaların eline düşmüşler

Dikili ve Demirtaş arasında bir kız kaçırma hadisesi olmuş fakat jandarma meseleye vaktinde müdahele ederek mütecavizleri yakalamıştır. Kaçırılan kızın annesi bıçakla yaralanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Bir sabah Ali Mollanın karısı Fatma, kızı 20 yaşlarında Esma ve oğlu 24 yaşlarında da Esma ve oğlu 24 yaşlarında Mehmet Çandarlıdan hareket edip yaya olarak Dikiliye gidiyorlarmış. Demirtaş-Dikili arasında Mehmet bir vesile ile 100 metre kadar geride kalmış. Bir aralık Çandarlılı İsmail oğlu Nuri ile arkadaşı Ahmet, fırsattan istifade edip kadınların önüne çıkmış ve Esma hanımı kaçırmağa teşebbüs etmişlerdir. Vaziyetin vehametini kavrayan Fatma hanım derhal feryada başlamış ve mütecavizlerden Nuri bundan kızarak zavallı anneyi bıçakla yaralamıştır. Hadiseden haberdar edilen Dikili jandarmasına mensup bir müfreze mütecavizlerin takibine çıkmış ve bir saat zarfında kendilerini yakalayıp adliyeye teslim etmiştir.

—o—

Mektepte tabanca!.

Talebenin biri ağır surette yaralandı

İzmirde Karantinadaki ticaret mektebinde, ders esnasında, patlıyan bir tabanca 16 yaşlarında bir talebenin, ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Tabancanın sesinden telâşe düşen talebe, derhal sınıflardan dışarıya fırlamış ve mektep hadisenin fecaatından mahşere dönmüştür. Ticaret mektebi müdürü Mahir Bey, hadiseden karakolu ve m[illegible]lei umumîliği haberdar etmiş ve derslere devamı temin etmiştir. Talebe, büyük bir teessür içinde derslere girerken mecruh memleket hastanesine kaldırmıştır. Hadiseye sebebiyet veren İhsan Efendi tevkifhanede şu malûmatı vermiştir:

" — Sabahleyin ilk saat İngilizçe dersimiz vardı. Sınıfa girdik. Mektepte en çok sevdiğimiz arkadaşım Süleyman ile aynı sırada bermutat oturduk. Uzun müddet beklediğimiz halde İngilizçe muallimimiz gelmemişti. Sınıftaki gürültü gittikçe ziyadeleşmeğe başladı, Ben Süleymanla ders müzakere ediyordum. Fazlalaşan gürültü üzerine kitapları kapadık. Süleyman pantalonun arka cebinden küçük bir silâh çıkardı. Tamir ettireceğinden bahsetti. Bir aralık benim elime verdi. Ben dolu olduğunu bilmiyordum. Süleyman şaka ile silâhı elimden almak istedi. Namlısından tuttu, ben vermek istemedim. Bu şekilde alay edeyim, derken birden bire silâh ateş aldı. Mektepte en çok sevdiğim Süleyman kanlar içerisinde önümde yığılıp kaldı. »

Hadisenin vukuundan sonra mecruh Süleyman Efendi hastaneye nakledilmiştir. Yarası ağırdır.

Belçikada

Türklüğü tahkir!

Talebemizin şiddetli protestosu

Brükselden bildiriliyor: — Brükselde İnstitut des Haut Etudes» isminde bir müessese vardır ki burada tanınmış profesörler tarafından konferanslar verilmektedir. Ahiren bu müessede Henri Gregoir namında biri Türkler âleyhinde bir takım hezeyanlarda bulunmuştur. Yeni Türkiyeyi veTürk inkilâbını hiç bilmedikten başka bu cehaletini orada bulunanlara da tetlkin etmek isteyen bu Türk düşmanının söylediği hezeyanlardan haberdar olan buradaki Türk talebe kendisine lâzımgelen mukabelede bulunmuşlardır. Böyle nim resmî bir mahiyeti olan bir müessesede Belçikanın dostu olan ve pek büyük bir teceddüt inkilâbı yapan yeni Türkiye gibi bir memleket hakkında savrulan hezeyanlar Türkiyeyi sevenler üzerinde pek açı bir teessür hasıl etmiştir.

Komünis nümayişi

ATİNA, 31. A. A. — Elli kadar komünist Leninin vefatının yıldönümü münasebetile Yugoslavya sefareti önünde bir nümayiş icrasına teşebbüs etmişlerdir. Komünistler, Yunan Bankası direktörünün evini taşa tutarak camlarını kırmışlardır. Polis, nümayişçileri dağıtmış ve içlerinden 8 kişiyi tevkif etmiştir.

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında, Beyoğlu 2362 Şube centesi: Mahmudiye Hanı altında İstanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

TRABZON BİRİNCİ POSTASI

(Cumhuriyat) vapuru 3 Şubat Pazartesi 12 de Galata rıhtımından hareketle İnebolu, Samsun, Gireson, Trabzon, Rize Hopaya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesiyle Rize, Sürmene Trabzon, Tirebolu, Gireson, Ordu, Ünye, Samsun, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir. Hareket günü yük kabul olunmaz.

ANTALYA POSTASI

(Anafarta) vapuru 2 Şubat pazar 10da Galata rıhtımından hareketle İzmir Küllük Bodrum Rados Fethiye Finike Antalyaya gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Dalyan Marmaris, Sakız, Çanakkale, Gelibolıuya uğrayarak gelecektir.

İzmir - Mersin sür'at postası

(MAHMUTŞEVKET PAŞA) vapuru 4 Şubat salı 12 de Galata rıhtımından hareketle çarşamba sabahı İzmire gidecek ve akşamı İzmirden hareketle Antalya, Alaiye, Mersine gidecek ve dönüşte Taşucu, Anamor, Alaiye, Antalya, Kuşadası, İzmire uğrayarak gelecektia.

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, lüks ve muntazam

ADNAN vapuru Şubatın

3 üncü PAZARTESİ

günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata gümrük karşısında Site Fransez hanında 12numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

Poliste

Denizden çıkarılan kadın

İntihar mı, cinayet mi..? Mesele anlaşılamıyor

Evvelki gece sabaha karşı Salacak önlerinde 50 yaşlarında kadar bir kadın cesedi bulunmuş ve yapılan tahkikata rağmen hüviyeti anlaşılamamıştır. Cesedin üzerinde yalnız bir gömlek bulunmakta olup çıplak bir haldedir. Hadisenin bir cinayet eseri olduğuna dair de bir emare yoktur. Tahkikata devam edilmekte olup ceset Morga gönderilmiştir.

Otomobile kurban

Dün Beyoğlunda kule meydanından geçmekte olan Davit isminde biri 2045 numaralı otomobilin altında kalarak ayağından yaralanmıştır.

—o—

Hirsız ar tutuldu

Dolapderede Yenişehirde Tordorakinin manifatura mağazasına evvelki gece hırsız girerek bir hayli eşya çalarak kaçmak istemişlerdir. Fakat bunların Rasim, Lâz Dursun, Ali Mehmet ve Bektaş namındaki sabıkalılar olduğu anlaşılarak yakalanmışlardır.

—o—

Bu da hırsızlık

Vefada Mektep sokağında Emine H.nın evine evvelki gece hırsız girerek altı tane halı çalarak kaşmıştır.

—o—

Kahve paraları

Sirkecide Alemdar kıratanesinde çırak Fethullah kahve paralarını alıp kaçmışsada açık göz çırak yakayı çabuk ele ver-

Kız kaçtı...

Dün Beşiktaşta Hasanpaşa deresinde oturan Zehra H. zabıtaya müracaatla kızı Müzeyyenin iki senedir nişanlısı olan bir şoför ile beraber kaçtığını söylemiş. Şimdi bu kızın nereye kaçtığı aranmaktadır.

—o—

Camide hırsızlık...

Kayserili Mehmet Ef. namında biri Yenicamide namaz kılmıya gitmiş. Fakat Mehmet Efenidinin yanında namaz kılan ve tam manasile dindar görünen bir şahıs arka cebinden 90 lirayı hiç sezdirmeden aşırmıştır.

—o—

Doktorun evinde

Evvelki gece Divanyolunda Tıp fakültesi muallimlerinden Dr. Behçet Sabit Beyin evine sabıkalı İsmail girerek eline ne geçti ise bir çuvala doldurmuş. Fakat hırsız kapıdan çıkınca devriye polisile karşılaşarak ya[illegible]

KIŞ TEHLİKELERİ!

Motörünüz soğuğun şiddetine karşı muhafaza edilmişmidir?

Berliet
Buick
Chandler
Chevrolet
Chrysler
Dodge
Erskine
Essex
Ford
Hupmobile

Motörün mahiyetinde vakı cezri tebeddülât hasebile asrî motörün yağlanması hususunda daha vasi bir mikyasta selâmet matluptur. Diğer taraftan kışın şiddeti bu ihtiyacı daha zarurî kılmaktadır. Çünkü motörler dun derecei harartte harekete geçmeli, yağ ise bütün deiki temas eden satıhlara yetişebilmek için derhal cereyana başlamalıdır.

Gargoyle Mobiloil Arctic

Bazı asrî otomobillerin kışın yağlanması için ihzar edilmiş hususî bir yağ olup don günlerinde motörünüzün soğuğa karşı muhafazasını temin için muktezi fevkalâde yağlamak hassalarını haizdir.

Bilûmum yağ satıcıları ile garajlarda teşhir edilmiş olan MOBİLOİL YAĞLAMA CETVELİ kışın **Mobiloil Arctic** ile yağlanması icap eden otomobillerin isimlerini göstermektedir. Hemen gidip onu tetkik ediniz.

GARGOYLE
Mobiloil
Arctic

Lincoln
Mercedes-Benz
Nash
Oakland
Oldsmobile
Overland
Pontiac
Steyr
Studebaker
Willys Knight

VAKUUM OİL KUMPANYASI
İSTANBUL

Emniyet sandığı müdürlüğünden;

Müzayede bedeli	ikraz numarası	Merhunatın cins ve nev'i	Borçlunun ismi
440	18965	Kasımpaşada Camiikebir mahallesinde Nalbant ve Selkapısı sokağında eski 6,8 yeni 2,34,36 numaralı maa bahçe iki dükkân ve bir hanenin tamamı.	Cevdet B. Hatiçe Hâlet, Ayşe Hikmet H.
1070	979	Kadrköyünde Caferağa mahallesinde Yoğurtçu çeşme birinci orta şekercibakkal sokağında 3 numaralı bir hanenin tamamı.	Hatice Müeyyet H.
1015	1150	Anadolukavağında İskelemeydanı sokağında eski 89,95,91,93, yeni 12,13,14,13 - 2,13 - 3,13 - 1 numaralı iki hane iki dükkân ve bir kayıkhanenin tamamı.	Hasan Ef.
2155	1502	Galata Çeşmemeydanında Yolcuzade mahallesinde atik İmam cedit Mektep sokağında eski 7,7,7, mükerrer yeni 2,4,1, numaralı bir dükkân ve iki hanenin tamamı.	Mehmet Ali Ef.
995	1608	Davutpaşada ve mahallesinde Hekimoğlualipaşa caddesinde eski 30 yeni 32 numaralı bir hanenin tamamı.	Fatma H.
100	1708	Anadolukavağında Nasihmehmetefendi mahallesinde Hamam sokağında 24 numaralı bir hanenin tamamı.	Hakkı Ağa
200	1756	Kasımpaşada kurtçelebi mahallesinde Şeyh sokağında 2 numaralı bir hanenin tamamı.	Fatma Vesile H.
2865	1942	Kasımpaşada Tahtakadı mahallesinde Makaracıçıkmazı sokağında eski 36 ve yeni 10-1,12,10-1, 12-1, 10-1, 12-2, numaralı üç hanenin tamamı.	Ali Ef.
2960	2202	Beyoğlunda Asmalımescit mahallesinde atik Mezarlık cedit Meşrütiyet sokağında eski 21 yeni 33 numaralı bir dükânın tamamı.	Affan B.
150	2246	Merkezefendide ve mahallesinde Seyitnizam caddesinde eski 30 yeni 15,15-1 numaralı maa bağ ve ahır bir bap hanenin tamamı.	Adviye H.
780	2268	Kasımpaşada Yahyakethüda mahallesinde Sipahifırın sokağında eski 2 mükerrer yeni 8,10, 10-1 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Aziz Ef.
460	2295	Beykozda Şahin sokağında eski 31 yeni 55 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Şükriye H. Adnan B.
290	2387	Samatyada Sancaktarhayrettin mahallesinde İnekçi sokağında eski 24 ve yeni 26 numaralı bir hanenin tamamı.	Zarühi H.
100	2406	Aksarayda Mustafapaşa sokağında 9 numaralı hanenin tamamı.	Ayşe H.
450	2462	Üsküdarda Muratreis mahallesinde Çavuşderesi sokağında eski 121 yeni 153,153-1 numaralı maa bahçe bir hanenin tamamı.	Raşit B.
640	2543	Üsküdarda Dabağlar mahallesinde Selimpaşataşı caddesinde eski 11 yeni 9 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Hayriye H. Mehmet Necmettin B.
640	2573	Beykozda yalıköy mahallesinde Beykoz cadesi Meydan sokağında eski 15 mükerrer ve yeni 25 numaralı bir hanenin tamamı.	Fatma Zehra H.
560	2582	Yedikulede Mirahorilyasbey mahallesinde Narlıkapıçeşmesi sokağında eski 19 yeni 31 numaralı bir hanenin tamamı.	Şerafettin Ef. Şevkiye ve Fatma Nadiye Hanımlar.
560	2583	Yedikulede Mirahorilyasbey mahallesinde Narlıkapıçeşmesi sokağında eski 17, 29 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Şerafettin Ef. Şevkiye, Fatma Nadiye H. lar.
635	2726	Kadıköyünde Caferağa mahallesinde Delikorda (Ziyapaşa) sokağında eski 5 mükerrer yeni 11 numaralı bahçeli bir hanenin tamammı	Mehmet Münip, Ömer Vedat B. ler
695	2732	Kasımpaşada Camiikebir mahallesinde Nalbant sokağında eski 7 mükerrer ve yeni 5 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Nefise Şevket H. Tevfik B.
145	2751	Kasımpaşada Seitaliçelebi mahallesinde atik Tekkeçıkmazı cedit Mandıracı sokağında eski 18 yeni 25 numaralı bir hanenin tamamı.	İsmail Ef.
885	2850	Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde atik kuşdili cedit Kuşdili ve Depoy sokağında eski 30 mükerrer yeni 1, 167, 169 numaralı iki dükkânın tamamı.	Yakup Ağa
1960	2865	Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Söğütlüçeşme sokağında eski 101,101 mükerrer yeni 10[illegible] numaralı maa oda bir dükkânın tamamı.	Ali Haydar, Hasan Hüseyin ve Mehmet B. ler
360	2896	Aksarayda Oruçgazi mahallesinde atik Köprülü cedit Külhan sokağında eski 5 yeni 22 numaralı bir hanenin tamamı.	Emine Feride H.
325	2951	Üsküdarda Dabağlar mahallesinde Meydancık sokağında 12 numaralı bahçeli bir hanenin tamamı.	Emine H. İbrahim Ef.
920	2957	Cerrahpaşada Ahmetkethüda mahallesinde Cerrahpaşa caddesinde eski 60 yeni 80 numaralı bir hanenin tamamı.	Zehra H.

Yukarıda ikraz numaraları yazılı emlâk vadesi hitammda borcun verilmemesi hasebile *(Altmış bir)* gün müddetle müzayedeye çıkarıldığından talip olanların ve fazla tafsilât almak istiyenlerin Sandık satış âmirliğine müracaat eylemeleri lüzumu ilân ounur. 1

Pertev diş macunu

Her hangi bir diş macunundan daha sıhhî ve daha nefistir. Yarımasra karip olan şöhreti bu hususta en kâfi delildir.

Emrazı istilâiye hastanesi sertababetinden:

Haydarpaşa Emrazı istilâiye hastanesi için mayis 1930 gayesine kadar lüzumu olan otuz iki kalem meküllât münakasai alâniye suretile mübayaa edileceğinden ve münakasa 11 şubat 1930 tarihine müsadif salı günü saat 14 te Galatada Kara Mustafa paşa caddesinde kâin İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi sertababetinde icra edileceğinden talip olanların yevmi mezkûrda masraf komisyonuna ve şartnameleri almak üzre her gün mezkûr hastane idare memurluğuna müracat etmeleri ilân olunur.

Maarif Vekâletinden

Balıkesirde inşa edilecek olan Muallim Mektebi pazarlık usulile 10 Şubat 930 tarihine müsadif Pazartesi, günü saat 15 de Vekâlet inşaat komisyonunda icra edilecektir. Talip olanlar pilân ve şartname i fenniyeleri ile münakasa şartnamelerini almak üzre ehliyeti fenniyelerini müş'ir müsaddak vesikalarile beraber her gün Vekâlet İnşaat Dairesine müracaatları ilân olunur.

Bandırma belediyesinden

Bandırma Belediyesinin tesis ettiği elektrik santralının işletmesi müteahhide verileceği bir buçuk ay müddetle ilân edilmiştiMüddeti muayyenesi zarfında talip zuhuretmemesinden dolayı verilecek teklifler menfeat Belediyeye muvafık görüldüğü takdirde Şubatın 9 ncu Pazar günü saat 15 te pazarlıkla ihalenin icrası mukarrer bulunduğundan taliplerin müddeti mezkûr zarfında müracaatları ilân olunur.

Diyarbekir Vilâyeti daimî encümeninden:

Temamı 41853 lira 36 kuruş bedeli keşifli vilâyet müşterek aygır deposu inşaatından 929 bütçesinden yaptırılacak olan 15000 liralık kısmı inşaatına tayin edilmiş olan müddet zarfında talip çıkmadığından münakasa müddetinin bir ay müddetle 23 Şubat 930 tarihine müsadif Pazar günü saat 12 de ihalesi icra kılınacağından şartnameyi görmek ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin daimî encümene müracaat eylemeleri ilân olunur.

M. GAZİ KAHVESİ

Emsailnin imparatorudur. Aksini ispat edene (1000) lira Yüz elli kuruşluk eşya muba yaa edene tecrübesi hediyeten verilir. Karaköy Horsa Han.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SINEMASI

Milliyet

CUMARTESİ
1 ŞUBAT 930

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit – Muallim Ahmet Halit

Yurt bilgisi

Vilâyetler ve kazalar

Türkiye birtakım vilâyetlere, vilâyetler kazalara, azalar nahiyelere ayrılmıştır. Nahiyeler de kasaba ve öylerden bir araya gelmiştir.

Vilâyetleri idare eden en büyük memur (Vali) dir.

Vilâyetlerde validen başka defterdar ve mektupçu e jandarma kumandanı vardır. Mektep işlerinin idareine Maarif müdürleri bakarlar. Ayrıca Ticaret, Ziraat, Tapu, Evkaf, Sıhhiye, ve Nüfus müdürleri vardır. Bir e polis müdürü bulunur.

Bunlardan defterdar Maliye Vekâletine merbut olup vergi ve para işlerile uğraşır.

Mektupçu (tahrirat müdürü) Vilâyetin yazı işlerine bakar.

Jandarma kumandanı Vilâyetteki jandarmaların âmiri olup âşayişin muhafazasına memurdur.

Maarif müdürü maarif vekâleti tarafından tayin edilir. Mekteplerin ve okuyanların çoğalmalarına çalışır. Ticaret ve Ziraat müdürleri İktısat vekâleti tarafından tayin edilirler. Vilâyetteki ticaret işlerile uğraşır. Ziraat müdürü de çiftçiler ve Ziraat işleri için çalışır.

Vilâyetin sıhhat işlerine sıhhiye müdürü bakar. Bu aşıcı ve salgın hastalıklarla mücadele eder. Bu müdürlük sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine merbuttur. Dahiliye vekâletine bağlı olan polis müdürü vilâyette asayişini temine çalışır.

Diğer müdür ve memurlar kendi dairelerine ait işleri görürler.

Adliye vekâletinin tayin ettiği hâkimler adaleti temine çalışırlar.

Vali halkın saadeti, bir haksızlığa uğramaması vilâyetin terakkisi için çalışır ve memurların vazifelerini yice yapıp yapmadıklarını anlamağa çalışır.

Vilâyetlerde bir idare meclisi bir de umumî meclis vardır.

İdare meclisi valinin riyasetinde toplanır. Defterdar, Mektupçu, Maarif ve Ziraat müdürlerile yollar ve köprüler gibi Nafia Vekâletine ait işlere memur olan Nafıa başmühendisi bulunur.

İdare meclisi hükûmetin alım satımda müzayede ve münakasalarını yapar. Hükûmet ormanlarına ait kereste satar. Hükûmete ait malların muhafazasına çalışır. Vilâyetçe yapılacak mukaveleleri tanzim eder, mezarlıkları tayin ve ıslah eder.

Vilâyetlerdeki umumî meclisler o vilâyette yapılması lâzımgelen ne gibi işler varsa bunlar hakkında karar verirler. Bu meclis azasını son meb'us intihabı yapılırken ikinci müntehip olarak ayrılanlar seçerler. İki bin beş yüz nüfusa bir âza ayrılır. Bu meclis senede kırk gün toplanır. Bu meclis arasından dört kişi seçilerek vilâyet Daimî Encümeni teşkil edilir. Umumî meclisin kararlarını bu Encümen icra ettirdiği gibi meclise verilecek bütçeyi de tetkik ile bu hususta fikrini söyler.

Gelecek derste kaza teşkilâtı ile belediyeleri söyliyeceğiz.

Büyük
İslâm Tarihi
Asrı saadet - Sadrı İslâm
9 cilt· 3 - 4 bin sahife
Asrımızın en yüksek âlimlerinden mürekkep bir İslâm akademisi tarafından yazılmış, fazıl muharrirlerimizden Ömer Rıza beyefendi tarafından ilâvelerle terceme ve ikmâl edilmiş, eski harflerle basılmıştır. Şimdiye kadar şark ve garpta bu kadar muazzam ve kıymetli bir İslâm tarihi yazılmamıştır. Her tarafta pek büyük rağbet kazanmıştır. Dokuz ciltdinin eczası 12, bez ciltlisi 14, meşin ciltlisi 16 liradır. Posta ücreti Türkiye için 125, ecnebi memleketler için 300 kuruştur. Bunu bir defada veremiyenler iki, üç taksitte de verebilirler. Bu fiatlar bir müddet sonra artacaktır
Adres: İstanbul Asarı İlmiye kütüpanesi

Makamı Vilâyetten:

İdare mecmuasının şubat 930 dan mayıs 930 tarihine kadar 4 aylık tabiyesi münakasadadır.

Şartname Vilâyettedir. Taliplerin nihayet 10 şubat 930 tarihine kadar teklif varakalarını dahiliye vekâletine gönderme leri.

Recai zade ihtifali dolayisile üstadın " çok bilen çok yanılır „ komedisini oynıyan Galatasaraylılar temsilde çok muvaffak oldular

Dün Galatasaray lisesinde büyük edip Recai zade Ekrem beyin 17 inci yılı kalabalık bir davetli huzurunda tesit olunmuştur

Dün Türkiye eczacılar cemiye[illegible] umumiyesi toplanarak kongresini aktetmiş ve heyeti [illegible]sını intihap etmiştir

Eskişehir Halk daktilo dershanesinden şahadetname alan hanımlar muallimlerile birlikte

Dün Galatasaraylılar senelik kongrelerini aktetmişlerdir

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU
8. İNCİ TERTİP 1. İNCİ KEŞİDE:
11 Şubat 1930
Keşideler; Vilâyet, Şehremaneti, Defterdarlık, İş, Ziraat ve Osmanlı bankaları murakıpları ve halk huzurunda yapılır.
BÜYÜK İKRAMİYE: 30,000 LİRADIR
Her keşidede çıkan numaralar tekrar dolaba konmaz.

Emvali Metruke Müdürlüğünden:

SATILIK HANE

Bakırköyünde Yeni mahallede Üçüncü sokakta kâin 21 numara ile murakkam iki kat, beş oda 2 helâ, mutbak, kuyu ve mikdarı kâfi bahçeyi havi bir bap hanenin bedeli dört taksitte ödenmek üzere yedi yüz elli lira bedeli muhammen ile 15/2/930 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 te bilmüzayede ihalesi mükarrerdir. Taliplerin %7,50 hesabile teminat makbuzlarile İstanbul Millî Emlâk Müdüriyeti Satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

İNGİLİZ ÇORAP MAKINALARI
HARISON
Babâli caddesi
Aşir Ef. sokak
İSTANBUL

Doktor A. kutiel
Elektirik makineleriyle belsoğukluğu, idrar darlığı, prostat, ademiktidar, bel gevşekliği cilt ve firengiyi ağrısız tedavi eder. Karaköyde Börekçi hırnı sırasında 34.

Bakır köy de
Avrupada tahsilde bulunmuş bir muallim Fransızca hususi ders veriyor. Tafsilât: Bakırköy Çarşı No. Hasan Ef. de.

KADER
GİŞESİNE KOŞUNUZ
Büyük tayyare piyangosu yeni tertibinin temin ettiği büyük menfeatler ve Kader gişesinden alınan talihli biletlerle gazanmak imkânı fazla olması hasebile küllîyetli miktarda talep edilmekte ve binaenaleyh biletler mahdut bulunmaktadır. O halde
11 Şubat keşidesinde
Taliinizi
denemek için siz de biletinizi İstanbul'da Eminönünde Valide hanı kapusu ittisalinde 4 numerolu
J. VENTURA efendinin
KADER
gişesinden tedarik etmeğe koşunuz

MÜZAYEDE
Şubatın 2 ci Pazar günü sabah saat 10 da Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Bazar dö Levan ve Karlman ittisalinde 310 numaralı sabık Moskovit (Kerpiç) lokanta ve birahanesinde bulunan eşyalar müzayede suretile satılacaktır.
Meşin kaplı 100 adet sandalyeler birahaneye mahsus uzun ve dört köşe masalar, gümüş çatal bıçak ve tabak takımları, kadehler, şişeler, meyvazına mahsus büyük bir panko, küçük ve büyük buzluklar, mutbak takımı, 20 adet büyük elektrik lâmbaları, pasta ve çörek kalıpları, gayet büyük bir kadro, klâdör ve iki adet İngiliz markalı para kasaları, birahane ve lokantaya ait bir hayli muhtelif eşyalar. Pey sürenlerden yüzde 20 teminat alınır.

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin